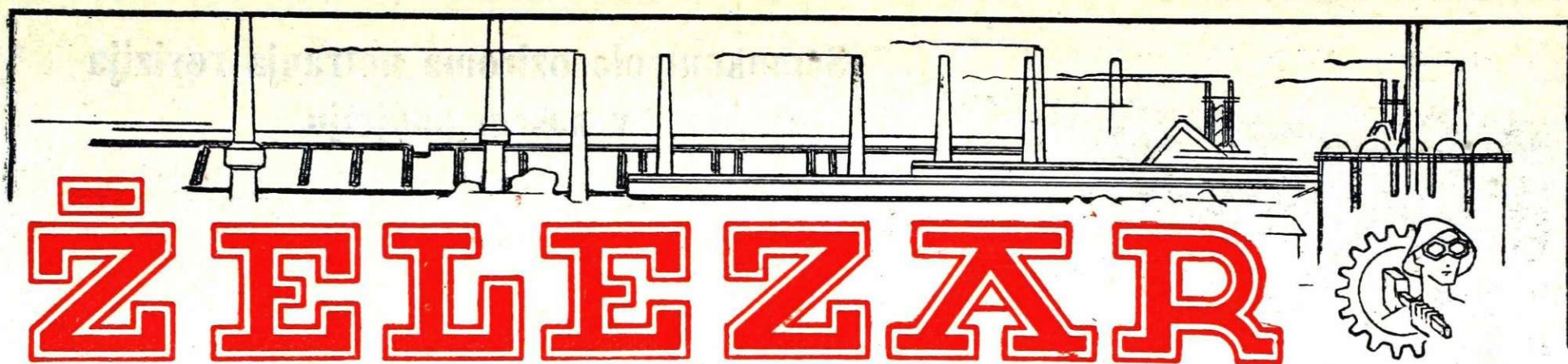

ŽELEZAR

JESENICE, 23. FEBRUARJA 1961

4. ŠTEVILKA

LETNIK III

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE

ZOBČINSKE KONFERENCE SZDL NA JESENICAH

V sredo, 8. februarja, je bila v prostorih Delavskega doma pri Jeleni redna letna konferenca Občinskega odbora SZDL Jesenice. Pričlo plodnih razprav in nadvse uspešne konference, katere se je poleg številnih delegatov udeležil tudi sekretar Ljudske skupščine Slovenije in član glavnega odbora SZDL, dr. Miha Potočnik, dalje se-

kretar Okrajnega odbora SZDL okraja Kranj, tov. Jakob Zen, predsednik Občinskega odbora Jesenice, tov. Franc Treven, glavni direktor Železarne Jesenice, ing. Matevž Hafner in številni predstavniki družbenih in političnih organizacij, objavljamo daljše izvlečke iz referata in razprav.

stojnosti, kar daje osnovo za opravljanje tistih funkcij, ki bi jih komuna morala imeti v našem družbenem sistemu. Vazne so zlasti spremembe v planiranju, ker je komuna poleg federacije eden najvažnejših činiteljev našega gospodarstva. Komuna bo v bodoče dokaj samostojno odredila okvire in smernice za svoj razvoj. Predvidene so spremembe v sistemu kreditiranja, kjer bodo komunalne banke imele važno vlogo. V njih se bodo zbirala sredstva, ustvarjena v okviru komune. Ta sredstva bodo lahko na zelo ekonomičen način služila za kreditiranje tistih dejavnosti, ki bodo najbolj potrebne in koristne. Tudi na področju socialnega zavarovanja in zdravstvene službe bodo nekatere važne spremembe v smislu decentralizacije. Zavod za socialno zavarovanje bo dobil veliko samostojnost na področju zbiranja in porabe sredstev iz kratkoročnega zavarovanja. Spremembe institucij v zdravstveni službi bodo prav tako pomenile mnogo večjo samo-

stojnost in napredek same zdravstvene službe. Prenos šol iz okraja pa je bil izvršen že lansko leto.

Poleg gornjega bo dobila občina tudi večjo odgovornost za celoten družbeni razvoj, kar bo narekovalo skrbno in kvalitetno delo organov ObLO in vseh samoupravnih organov v posameznih družbenih službah. Prav komuna predstavlja tisto enoto našega družbenega sistema, kjer se srečujejo interesi in problemi proizvajalcev, potrošnikov in ljudi iz proizvodnje s problemi, ki nastajajo v naselju, pri stanovanjskih skupnostih ter krajevnih odborih in skupnostih.

S tako imenovano decentralizacijo raznih svetov se menja tudi vloga okraja, ki tako pridobiva vedno večjo vlogo kot skupnost komun, kar je bilo na V. kongresu SZDL še posebej poudarjeno. Ugodne pogoje za to ima prav naš okraj. Nastaja pa vprašanje sredstev, ki naj jih obdrži okraj za svoje delovanje. Mnenja smo, naj bi okraj obdržal samo tisto višino sredstev, ki bi jih potreboval za svoje funkcioniranje in za obvezne sklade. Vsa ostala sredstva naj bi prepustil občinam, ki bi s temi sredstvi lažje in ekonomičneje gospodarila.

Nujno potrebno je nadaljnje izpopolnjevanje odnosov med komuno, podjetji in samostojnimi zavodi. Treba je zagotoviti takšno materialno povezovanje podjetij in komun, ki bo interes le-teh še bolj usmerjalo v boj za povečanje

ko onemogočile kakršnekoli posege upravnih organov v njihovo upravljanje. Le-tem moramo pomagati, da bodo dobili jasno orientacijo, kakšen naj bi bil nadaljnji razvoj njihovih podjetij, česar razen v železarni, podejtja v naši občini še nimajo. To so nam pokazali zlasti družbeni načrti podjetij. Bili so primeri, da so nekatera pod-

Izvillečki iz referata predsednika SZDL tov. Romana Teržana

Tov. predsednik se je v svojem referatu dotaknil ekspezeja tov. Tita, ki opozarja na velike naloge, stoječe pred nami v boju za uresničitev novega perspektivnega načrta. Če se ozremo 15 let nazaj, lahko z zadovoljstvom ugotovljamo, da smo smelo izvajali preobrazbo naše dežele. Če bo razvoj v prihodnjih petih letih tak, lahko računamo, da nove Jugoslavije ne

bo mogoče več primerjati s predvojno. Tudi naša komuna je v tem času močno spremenila svojo zunanost.

Že na V. kongresu SZDL je bilo poudarjeno, da je prav komuna osnova celotnega gospodarsko političnega življenja. Zato smo v zadnjem času pričla nadaljnega razvoja komun, ki pridobivajo vedno večjo samostojnost in pri-

Roman Teržan, predsednik Občinskega odbora SZDL

Patrice Lumumba - svetel vzor državnika in borca za svobodo Konga

Uradno poročilo o uboju zakonitega predsednika vlade republike Kongo, Patricea Lumumbe, je povzročilo val ogorčenih protestov po vsem svetu. Upravičeno se sprašujemo, kako je mogoče, da sredi 20. stoletja ubijajo ljudi, ki so vse svoje življenje posvetili napredku ter boju za svobodo in enakopravnost na svetu.

Ubijalci Combe, Mobutu in Kahundži ter belgijski gospodarji, ki jim ne gre v račun, da bi za vedno zapustili kolonijo Kongo, so se prav gotovo zmotili takrat, ko so se odločili, da na zabrti in najbolj gnusen način ubijejo Lumumbo in tovariše.

Na velikem protestnem zborovanju v Beogradu je eden od afriških študentov dejal: »Lumumbo so ubili, toda vedeti morajo, da na afriškem kontinentu živi na milijone takšnih Lumumb.«

V dokaj nerodnem položaju se je znašla OZN, ki svoje naloge v Kongu ni opravila tako, kakor je bilo pričakovati. Nihče ne more razumeti, kako so mogli predstavniki OZN v Kongu mirno gledati na vsa početja ubijalcev Combeja in Mobutuja, katere danes obsoja prebivalstvo vsega sveta. Dogodki v Kongu pomenijo poslabšanje mednarodnega položaja v svetu ter državljansko vojno v Kongu. Demonstranti na ulicah vseh večjih mest na svetu zahtevajo, da organizacija Združenih narodov uredi problem tako, kakor to zahtevajo določila v ustanovni listini. Treba je napraviti konec krvavim pokoljem v posameznih predelih Konga in zagotoviti svobodno dejavnost edinih zakonitih državljanov v tej republiki, ki jih je izvolilo ljudstvo. OZN je tista, ki mora na zahtevo človeštva vsega sveta zagotoviti, da Belgijci zagotovo zapustijo to deželo, čeprav jim takšna zahteva ni preveč po volji. Vse te zahteve bodo morale biti izpolnjene, ker le na ta način bo možno ohraniti mir v

svetu ter svobodno življenje milijonov ljudi na črnem kontinentu.

Velika protestna zborovanja so bila v zadnjih dneh po vsej Jugoslaviji. Takšno zborovanje je bilo pred glavnim vhodom v železarno in na Jesenicah, kjer so obsodili zverinsko početje ter uboj Lumumbe in tovarišev. Na zborovanju v železarni so sprejeli tri protestne resolucije. Eno od teh so poslali Centralnemu odboru Zveze sindikatov Jugoslavije, z zahtevo, da ta s svojim vplivom posreduje za preprečitev državljanske vojne v Kongu. V posebni resoluciji so obvestili belgijsko vlado o nezadovoljstvu v Jugoslaviji spričo dogodkov v Kongu ter napisali, da je sokriva za zločinski umor v republiki Kongo. Podobno resolucijo so poslali stalnemu zastopniku naše vlade v organizaciji Združenih narodov z zahtevo, da ta posreduje pri največji svetovni organizaciji, da zagotovi v Kongu red in mir in da omogoči svobodno življenje prebivalcem črnega kontinenta.

Slava spominu velikega državnika in borca za svobodo republike Kongo, Patricea Lumumbe ter tovarišev!

Jeseniški železarji na protestnem zborovanju

JOSIP BROZ-TITO
Predsednik republike
Galeb

Sedem tisoč članski kolektiv Železarne Jesenice na Gorenjskem spremlja z najboljšimi željami Vaše potovanje v prijateljske afriške države.

Sporočamo Vam, da Vam pri vseh prizadevanjih za uresničenje mirnega sožitja med narodi stojimo trdno ob strani. Obenem Vas prosimo, da se v tem kritičnem trenutku ponovno osebno zavzamete in zastavite ves svoj vpliv za to, da se grozodejstva v Kongu čimprej končajo, da se v Kongu zopet povrne mir ter da bi končno tudi afriške države lahko v miru krenile na pot napredka in blagostanja.

Kolektiv Železarne Jesenice
na zborovanju dne 15. 2. 1961

produktivnosti dela in večanje narodnega dohodka. Po drugi strani pa bo treba uveljaviti v gospodarskem sistemu takšne ukrepe, ki bodo onemogočili vmeševanje komun v delo delavskih svetov v okviru pravic, ki jim pripadajo.

Nedvomno so dosedanje rezultati decentralizacije vidni v velikem povečanju sredstev, s katerimi razpolagajo kolektivi in v razširitvi pristojnosti in obveznosti občin. Takšnih pravic in obveznosti kljub materialnim sredstvom občine v starem smislu ne bi mogle prevzeti. Prevzemajo jih lahko samo skupnosti državljanov, ki jih imenujemo komune.

Pri tem se pojavlja osnovno vprašanje, kako ugotoviti delavske svete in ostale samoupravne organe, ki žal še vedno nimajo pravega sistema dela, s katerim bi lah-

jetja planirala minimalno povečanje bruto produkta in narodnega dohodka. Našlo pa se je podjetje, ki ni predvidelo povečanje narodnega dohodka in bruto produkta, pač pa samo povečanje števila zaposlenih za 2,5 %. Taki pojavi so seveda zelo škodljivi in nas opominjajo na star tehnokratski način planiranja. Tako planiranje nam dokazuje, da kolektivi še niso na jasnem, kaj jim daje možnost

(Dalje na 3. str.)

Ure, ki registrirajo obratovalni čas

Na prometu imamo na dveh lokomotivah že dalj časa ure, ki točno registrirajo delo lokomotive in njene postanke. Ta ura ima od navadnih kilometrskih števecv tudi to prednost, da točno registrira, ob kateri uri je lokomotiva stala ali delala. Pomaga nam tudi reševati pritožbe raznih obratov, zakaj niso bili pravočasno postreženi.

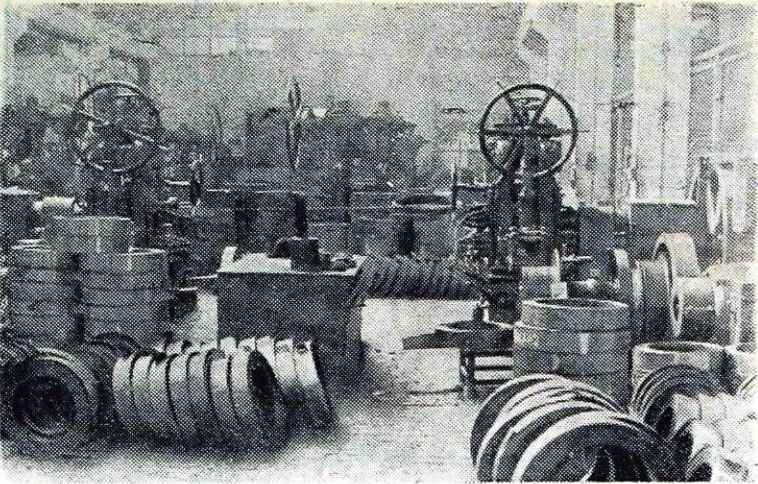
Ce se obrat pritoži, da je čakal na lokomotivo eno uro, enostavno pogledamo diagram ure in točno vemo, ali je lokomotiva v tem času delala ali stala. Tako so skoraj odpadla nepotrebna prepričevanja in ugotavljanja, kje je krivda, da je obrat čakal na lokomotivo.

Ti regulatorji imajo še važnejšo vlogo, da dokažejo koliko je lokomotiva izkoriščena v delovnem času. To pa nam lahko koristno služi za pravočasno odredjanje lokomotiv v popravila in razne preglede, točno določanje porabe goriva in maziva na dan in morda tudi ooremenjenost posameznega delovnega mesta, kar v železarni ugotavljamo na žerjavih, dvigalih in drugod samo približno.

Ti regulatorji nam na lokomotivah odkrivajo vse tisto, kar bi bilo potrebno odkriti še na drugih delovnih mestih v celotnem kolektivu, kjer bi se še pokazale skrite rezerve proizvodnih kapacitet.

Jože Lenar

Samokontrola oziroma notranja revizija v našem podjetju

Tako izgleda notranost hladne valjarne v predelovalnih obratih

Obratnim delavskim svetom večje pristojnosti

V prvi polovici februarja so se v dvorani Delavskega doma na Jesenicah zbrali delegati in gostje k običnemu zboru sindikalne podružnice ekonomske enote predelovalnih obratov.

Tudi na tem običnem zboru so delavci zelo resno obravnavali problematiko izpolnjevanja proizvodnih nalog v tej ekonomski enoti. Omenimo naj tisti del poročila, ki obravnava decentralizacijo organov delavskega upravljanja. Predsednik sindikalne podružnice, tov. Tomaž Klinar, ki je poročilo prebral, ugotavlja, da so v nekaterih večjih podjetjih delavski sveti preveč odmaknjeni od svojih volivcev — proizvajalcev. V nekaterih podjetjih so metode dela organov delavskega sveta precej zastarele in še vedno takšne, kakršne so bile pred desetimi leti, ko smo ustanavljali prve delavske svete. Zdaj se kaže potreba, da bodo imeli delavci možnost, da v večji meri odločajo pri vseh pomembnejših zadevah, skratka treba bo uveljaviti načelo, da ves kolektiv postane samoupravni organ. V zadnjih letih so se dogajali primeri, da so imele sindikalne organizacije premalo vpogleda v problematiko, ki so jo obravnavali organi delavskega upravljanja v podjetju. Marsikje so bili mnenja, da se k sklepanju, ki jih sprejme delavski svet v podjetju, ne more ničesar dodati ali pripomniti. Tudi vabila za zasedanja so bila ponekod prepozno izdana, tako da se člani samoupravnih organov niso mogli predhodno pogovoriti z delavci — proizvajalci — in tako niso mogli na zasedanju delavskega sveta povedati tisto, kar menijo delavci.

To je le nekaj vzrokov, ki so narekovali reorganizacijo v podjetju, to je organov samoupravljanja in sindikalne organizacije. V poročilu je bilo poudarjeno, da smo v naši železarni napravili v lanskem letu velik korak naprej, tako na političnem kakor tudi na gospodarskem področju. Z decentralizacijo, ki smo jo izvedli v lanskem letu, so se organi delavskega samoupravljanja uveljavili, saj smo tem organom dali večje pristojnosti ter možnost, da bodo odločali tudi o zadevah, ki jih je doslej obravnaval centralni delavski svet v podjetju.

Kakor pred kratkim na običnem zboru sindikalne podružnice ekonomske enote valjarn na Javorniku, tako so tudi na običnem zboru v predelovalnih obratih v razpravi posvetili več pozornosti decentralizaciji ter pristojnostim organov delavskega upravljanja, manj pa so govorili o organizacijskih problemih sindikalne organizacije.

O težavah, ki jih imajo v tej ekonomski enoti pri izpolnjevanju proizvodnih nalog, smo v našem listu že večkrat pisali. Tudi na tem običnem zboru so kritično razpravljali o položaju, ki ni rožnat. Predsednik obratnega delavskega sveta in ostali govorniki so bili mnenja, da kolektiv predelovalnih obratov ni kriv, če ekonomska enota v lanskem letu ni dosegla proizvodnega načrta. Tu je mišljena predvsem hladna valjarina, kjer imajo težave s Siemag ogradjem, ker jim primanjkuje vložka in delovnih valjev. Pri obračunu nagajevanja po enoti izdelka so za-

radi tega prikrajšani vsi delavci v ekonomski enoti. Pri centralnem delavskem svetu bo treba doseči, da upoštevajo okolnosti, zaradi katerih v hladni valjarni načrt v lanskem letu ni bil dosežen in da to ekonomsko enoto izenačijo z ostalimi ekonomskimi enotami.

Tudi v razpravi je bila poudarjena zahteva, da se pred vsakim zasedanjem obratnega delavskega sveta pogovorijo z delavci-proizvajalci, kajti le tako bodo lahko na zasedanjih razpravljali o njihovih željah ter morebitnih predlogih.

Da bi bilo delo sindikalne podružnice boljše, predlagajo, naj bi sindikalni odbori v posameznih obratih polagali večjo pozornost povezavi s podružnico ekonomske enote. Ta povezava je bila doslej v nekaterih primerih pomanjkljiva in so se sindikalni odbori po posameznih vprašanjih obračali direktno na Izvršni odbor sindikalne organizacije železarn.

Predsednik obratnega delavskega sveta, tov. Šalika, je v svoji razpravi ugotavljal, da v zadnjem času ni veliko naročil za izdelke.

Večja podjetja imajo veliko področje poslovanja, pri čemer se lahko precej greši, nevede ali pa tudi vede.

Vodstvo podjetja ima dosti dela pri vodenju, ne utegne pa kontrolirati do zadnje svoje enote, če so direktive izvršene in če pri tem ni bil kršen predpisani postopek, ki je z zakonom predpisan. Zadeve tudi v nepričakovano oviro, ki jo lahko imenujemo nevednost. — Ta lahko povzroči zopet prestopke, ki se ne smejo dogajati. Da se izpolni vrzel v vodenju podjetja, so postavljeni pri vodstvu organi,

katerih dolžnost je kontrola pravičnega izvajanja danih nalog v okviru predpisov.

Naše podjetje je že imelo tehnično kontrolo (OTK) in nadzorno službo. Pokazala pa se je potreba, da organiziramo tudi domačo finančno kontrolo, kakor jo je več podjetij že imelo. Postavili smo jo v začetku leta 1958, kot stalni organ podjetja.

Oddelek kontrole, revizije ali inšpekcije je dobil naziv »interna finančna inšpekcija«. Naloge, ki so bile postavljene pred oddelek, so naslednje:

1. kontrolirati in
2. poučevati

Kontrolira vse, kar spada v finančno stroko. Ker pa kontrola ali inšpekcija nima uspeha, če se odvíja na vrhu, kjer beležijo že izvršene dogodke nižjih enot, je razumljivo, da se težišče kontrole odvíja v nižjih enotah.

Predpisi točno določajo, kakšen mora biti posamezni dokument, kako in kam ga knjižimo itd., — prav tako, kot vemo, da v blagajni ne sme biti račun drugačen, kakor pravičen. Kontrola ima dolžnost čimbolj čuvati obveznosti do družbene skupnosti, opozarjati vodstvo podjetja na nepravilnosti dela posameznikov ali skupin in paziti, da se ne pojavlja škoda na sredstvih podjetja (razsipanje, neornalni kalo, osebno okoriščanje in podobno).

Neznanje nekaj skladiščnikov, nižjega knjigovodskega in tehniškega kadra zahteva, da z navodili odstranimo pomanjkljivosti ali napačno začetne in končne poslovne dogodke. Vse to daje ta oddelek z ugotovitvami pri izvajanju kontrole ali pa na zahtevo prizadetega.

Inventura konec leta je pri nas zahtevala ogromne napore, posebno pri nabavljenem materialu zaradi velikega števila artiklov (51 tisoč) in pa zaradi tega, ker skladiščna evidenca v večini skladišč ni imela uvedenih niti osnovnih podatkov. Popis je bil tako izdelan seveda zelo pomanjkljivo in proti vsem predpisom. Tudi čas je bil prekratko odmerjen.

Da to težavo odpravimo, smo v oddelku interne finančne inšpekcije postavili pododdelek stalne inventurne komisije, ki šteje pet članov. Njihova dolžnost je, da med letom izvrše popis nabavljene materiala. Za ta oddelek je ta zadolžitev precej težka, saj mora popisati mesečno okoli 4700 artiklov, če hoče svojo nalogo v enem letu opraviti. V preteklosti je ta popis delalo konec leta približno 300 članov popisnih komisij najmanj 20 dni s sodelovanjem vseh knjigovodstev. Seveda pa tudi ta oddelek daje potrebna navodila skladiščnikom in obenem ustvarja pogoje za boljše evidenco. Namesto skladiščnikov je samo v letu 1960 nastavljen približno 8000 kartic materiala in zadolžitvenih knjižic. Tudi pri pripravi za strojni (IBM) obračun materiala je oddelek precej pomagal z nasveti in tudi fizično.

V nekaj vrsticah se seveda ne da opisati vsega dela oddelka in njegovega sodelovanja z drugimi oddelki. Važno pa je pri tem vedeti, da ta oddelek ni organ, ki išče osebe za disciplinsko ali redno sodišče (kar se sicer v težkih primerih tudi zgodi), pač pa je organ, ki želi pomagati podjetju in članom kolektiva pri točnejšem in pravilnejšem poslovanju, ki ne bo dalo nikomur pomisleka, da je izvršeno z možnostjo prekrška predpisov.

L. R.

Ob dvajsetletnici vstaje jugoslovanskih narodov Spomini na narodnega heroja Matija Verdnika - Tomaža

Oče in mati Matije Verdnika-Tomaža sta bila koroška rojaka. Na Jesenice sta prišla že v času stare Austrije. Oče se je zaposlil v jeseniški tovarni. Njun sin Matija je že v stari Jugoslaviji večkrat zahajal na Slovensko Koroško. Prav tako so ga večkrat na Jesenicah, kakor tudi vso družino, obiskali njegovi znanci in sorodniki s Koroške. Te zveze so bile še bolj pogoste potem, ko so Nemci okupirali Gorenjsko in so se pri nas že začele pripravati za NOB. O vsem tem mi je Tomaž pripovedoval, ko sva skupaj začela delati na Koroškem. Govoril mi je tudi o osvoboditvi Koroške in njeni priključitvi k Jugoslaviji.

V juniju 1942 je Tomaž odšel s patrolo na Koroško z namenom, da tam vzpostavi prve zveze za osvobodilno gibanje. Cankarjev bataljon, katerega komisar je bil Tomaž, se je takrat nahajal pod Hruševsko planino. Po prihodu na Koroško se je oglašil pri svoji teti Nani v Bistrici. Poiskal je tudi svojega bratranca in še nekatere druge svoje znanke. Povedal jim je, s kakšnim namenom prihaja. Prepričeval jih je, da je potrebno, da tudi Korošci začnejo misliti na borbo proti fašizmu. Ko si je ustvaril prve zveze, je tovarnišem, katere je povezal, obrazložil program NOB in jim izročil nekaj partizanske literature. Nato se je vrnil nazaj na Gorenjsko. Z njimi je potem vzdrževal stalne stike preko znancev in svojcev z Jesenic in usmerjal njihovo delo.

Kot stalni aktivist je bil Tomaž poslan na Koroško 9. februarja 1943. Z njim sem odšel tudi jaz. V smer Koroške sva krenila od sedeža Okrajnega komiteja Jesenic, ki je takrat taboril za Ajdno nad vasjo Potoki. Sva sva preko Potoške planine, Bevošce in Medjega dola preko Karavank in zvečer prispela v Bistrico v Rož. Tu sta naju pri cerkvi nad Bistrico pričakala dva Tomaževa sorodnika. Bila sta obve-

ščena o najinem prihodu. Tomaž mi je pripovedoval, da sta bila oba člana avstrijske socialistične stranke. Dva dni sva se zadržala pri Tomaževi teti Nani. Stanovala je dobrih 20 m od žandarmerijske postojanke v Bistrici. Nato sva krenila na Mačenski vrh. Naredila sva si majhen bunker iz smrekovih vejic in to tako skrbno, da ni propuščala niti dežja, še manj pa snega. Poleg tega bunkerja sva postavila kamentito ognjišče kar na prostem, kjer sva si kuhala. Tomaž je takoj začel obnavljati že obstoječe in postavljati nove zveze med koroškimi Slovenci. Stopil je v stik z Bovčevci in s Mačab in z Mišlovci. S Sveci, preko katerega je dobil zvezo z Gurami. Nadalje v Šentjanžu pri Vajsu, od koder je dobil zvezo tudi s Celovcem. Postavil je zvezo z vasjo Trnje in preko tovarniške Olipice vzpostavil zvezo z borovelskimi antifašisti. Jaz sem redno vzdrževal zvezo z Okrajnim komitejem Jesenice. Kot mi je znano, je preko te zveze Tomaž obveščal Oblastni komite za Gorenjsko o političnem položaju na Koroškem. — Kmalu po najinem prihodu na Koroško je bil poslan Tomažu v pomoč tudi Tomi. Če se prav spominjam, je vzdrževal zveze z aktivisti na Jesenicah. Med temi je izbiral predvsem ljudi, ki so imeli sorodnike ali znanke na Koroškem. Te je vezal na direktne zveze s Tomažem ali so preko njih širili mrežo pristavev OF na Koroškem. V začetku aprila se je naša skupina priključila Čero, doma iz Svec, ki je živel kot emigrant v Jugoslaviji.

Pomladi je Tomaž po zvezi dobil manjši šotor, ki smo ga postavili kakih 500 m višje tik pod Mačenskim vrhom. Kuhinjo smo napravili iz smrekovega lubja. V to naše taborišče je bil poslan v začetku pol leta tovariš Ante, ki ga je Tomaž zadolžil, da skupaj s Čerom vzdržuje zveze z zahodnim delom Koroške. V avgustu je prišla tudi tov.

Mara. Za njo je prišel Mirko, nato pa tov. Borut in Šimen. V tem taborišču smo bili do jeseni 1943. leta. Tomaž je bil med letom večkrat pozvan na Gorenjsko na Oblastni komite na poročanje. Vsakokrat sem ga peljal čez Karavanke in ga na Gorenjski zvezi počakal, nato pa z njim odšel nazaj na Koroško.

V jeseni sva s Šimnom zgradila nov lesen bunker v vzhodni Mačenski vrha, nedaleč od vasi Mače. Tu je bila nato osnovana partizanska tehnika. Tam smo za partizane in aktiviste razmnoževali radio-poročila, kakor tudi ostalo partizansko literaturo. Pisalni stroj »Adler« za tehniko sem prenesel z Gorenjske preko Karavank na Koroško.

Oktober 1943. leta je prišla na to področje večja partizanska skupina, v kateri je bil tudi tovariš Ahac, ki je bil določen za sekretarja Pokrajinskega komiteja. Dalje še Mišo, Marko, Majski, Jože, Feliks in drugi. Skupaj z njimi smo napravili večji bunker na ustju doline Male Suhe nad vasjo Sveci. — Ena skupina teh partizanov je bila takoj poslana proti zapadu v smeri St. Jakoba, Ledenic in Beljaka. Med tistimi, ki so šli proti zapadu, so bili Igor, Jože, Ludvik, Feliks in drugi.

V novo zgrajen bunker v Mali Subi pa so konec decembra 1943 prišli novi tovariši, med njimi Johan, Kostja, Zmago in Janez. Ker je bil ta bunker ponovno pretesen, smo v prvi polovici januarja dobili nalogo, da najdemo mesto za nov bunker, ki naj bi služil za delo Oblastnemu komiteju za Koroško. Prostor smo izbrali na »Farovškem«, na vzhodni strani Mušenika, v Mali Subi. Ta bunker je bil dograjen okoli 20. januarja 1944. Čez nekaj dni smo se vanj vselili.

Dne 28. januarja 1944. l. so nas Nemci zasledili in napadli. Jaz sem takrat ležal lažje ranjen na pogradu. Ko nam je Igor sporočil, da se nedaleč od bunkerja nahajajo Nem-

ci in se počasi približujejo, so vsi takoj zgrabili za orožje in skočili iz bunkerja. Nemci so seveda takoj udarili po tovariših. Prav tako pa je bilo že slišati, da jim odgovarja tudi mitraljez našega zaščitnega voda. Ko se je zunaj vnela borba, sem se jaz še vedno obnavljal v bunkerju. Pobral sem nekatere stvari v nahrbtniku, da jih odnesem. Vedel sem, da so Nemci prepričani, da v bunkerju ni nikogar več. Ko pa je dosegla borba vrhunec, sem se nato-vorjen z nahrbtnikom nenadoma pogljal iz bunkerja. Mislim, da me Nemci v začetku niso niti opazili, ker so pozornost obračali proti umikajočim se tovarišem. Ko pa so me opazili in dali name nekaj strel-ov, sem že dobil primeren zaklon. Ko sem prišel izven območja nemških krogel, sem se stisnil pod skalo, pred katero sta rasli dve nizki, s snegom zamedeni smreki in od tod opazoval, kako so Nemci z bomba-mi razbijali bunker.

Ker so bili Nemci čisto blizu, se seveda nisem mogel več premakniti. Niso me izsledili. Zaščitilo me je tudi to, ker je bil sneg vse naokrog shojen. V tem zavetišču sem čepel nepremično do večera. Čeprav je bil hud mraz, ga zaradi napetosti živcev nisem občutil. Živel sem v pričanju, da so se tudi ostali srečno umaknili. Drugi dan sem zvedel, kaj se je zgodilo. Novica, da je Tomaž težko ranjen, me je močno prizadela, zlasti zato, ker sem bil v začetku povsod njegov spremljevalec in sva skupaj začela orati ledino za osvoboditev Slovenske Koroške. Ko sem čez nekaj dni zvedel, da je umrl, mi je zastal dih. Nisem mogel verjeti, da ga ne bom nikdar več videl, nikdar več slišal njegovih tovariških nasvetov in njegovih odločnih stališč, da moramo v tej borbi zmagati.

Po pripovedovanju Borisa Praprotnika-Pavleta zapisal Ivan Bertoncelj-Johan

Z občinske konference SZDL

(Nadaljevanje s 1. str.)

povečanja skladov in osebnega dohodka.

Naš družbeni načrt predvideva povečanje bruto produkta za 42,5; narodnega dohodka za 51,5 in povečanje delovne storilnosti za 43 odstotkov. Bistvenega pomena za našo občino je rekonstrukcija železarnice, ki bo pripomogla k povečanju proizvodnje, tako da se bo železarna približala srednjeevropskim ekonomskim normam. Rekonstrukcija, ki bo bremenila lastna sredstva podjetja in komunne, bo omogočila železarni nadaljnji razvoj. Rekonstrukcija je ekonomsko utemeljena in bo že po preteku treh let delno vračala vložena sredstva. Leta 1971 pa bo vsak vloženi dinar v osnovna sredstva pri sedanjih instrumentih nudil 0,76 din povečane realizacije, 0,43 din povečanega dohodka in 0,13 din povečanega čistega dohodka. — To nam dokazuje dobro rentabilnost predlagane rekonstrukcije — saj je primer, da pri novih železarnah da vsak vloženi dinar le 0,5 din povečane letne realizacije.

V zvezi z rekonstrukcijo železarnice bomo v prihodnjem obdobju morali posvetiti več pozornosti družbenemu standardu. Pospešiti bo treba gradnjo stanovanj, za kar bo treba angažirati več sredstev vseh kolektivov, kakor tudi posameznikov. Izdelati bo treba urbanistični načrt mesta, ki se do sedaj razvija nenačrtno, s čimer povzroča prebivalstvu dnevne nevšečnosti. Čimprej bo treba pospešiti dela pri razprševanju Jesenice. Pričeti bo treba z urejevanjem središča, zlasti pred postajo. Ob zgradbi Komunalne banke bo zgrajeno občinsko poslopje in blagovnica. Železniški podvoz bo pripomogel k dokončni ureditvi tega dela mesta.

Izboljšati bo treba pogoje poslovanja trgovske mreže in zgraditi javna skladišča s primernimi hladilnimi prostori, kar bo izboljšalo oskrbovanje prebivalstva — predvsem s kmetijskimi pridelki. Tudi z gradnjo nove pekarnice ne bomo smeli odlašati, ker je že čas, da vrste pred pekarnami in pomankanje kruha odpravimo. Poiskati bo treba tudi možnosti za razvoj obrti, ki je najbolj problematična na našem področju. Treba bo povečati zmogljivost obrt-

nih podjetij družbenega sektorja in jih prilagoditi zahtevam in pogojem trga. Manjša obrtna podjetja pa bo treba združiti, s čimer bi se znatno zmanjšali stroški poslovanja in režije, saj ima večje obrtno podjetje boljše ekonomske in organizacijske pogoje, kakor tudi večjo možnost najemanja posojil, potrebnih za gradnjo poslovnih objektov. Vse to bi dalo možnost uvajanja novih obrtnih strokov, ki jih primanjkuje.

V perspektivnem načrtu bo treba posvetiti več sredstev za razvoj turizma v zgorjesavski dolini. — Vzporedno s tem pa bo treba vzgajati tudi ustrezen gostinski kader.

Nikakor pa ne smemo pozabiti na varstvo in vzgojo otrok spričo dejstva, da je trenutno v naši občini že 900 družin, kjer sta zaposlena oče in mati. Potrebne institucije bi zaščitile otroke, skrbele za njihovo vzgojo in jim omogočale dopolnilno hrano. V naši občini imamo samo tri varstvene ustanove, ki sprejmejo 350 otrok. Dejstvo, da je zaposlenih preko 3000 žena in mater in da je 6500 otrok v starosti do 15 let, kaže, da je varstvo in vzgoja otrok nujno potrebna oblika pomoči družinam. Prav gotovo so naše stanovanjske skupnosti posvečale doslej premalo pozornosti temu vprašanju.

Za izpolnitev gornjih nalog, kakor tudi družbeno-ekonomskih ciljev v naši komunni, imamo v našem družbenem sistemu vse pogoje. Pri vsem tem pa ima prav SZDL nalogo mobilizirati vse sile za nadaljnjo izgradnjo, kar bomo uspeli le, če bodo državljani poučeni o vseh nalogah in ukrepih. V to nas silijo interesi državljanov, ki se zanimajo za dogajanja doma in v svetu. To so nam dokazale krajevne konference naše organizacije, na katerih je sodelovalo preko 122 delegatov, ki so razpravljali o lokalnem gospodarstvu, družbenem upravljanju in podobnem. Krajevne konference so pokazale, da se je nivo interesov naših članov izredno dvignil, saj je sodelovalo na teh konferencah preko 910 delegatov.

Po končanem prvem delu konference se je nadaljevala razprava ločeno po treh delovnih komisijah, iz katerih objavljamo delovna poročila.

urejenega mesta. Zato bo potrebno bodočo graditev na Jesenicah usmerjati predvsem v center mesta in dokončno izgraditev Plavža ter pri tem upoštevati estetsko ureditev naselja. Pri tem ne smemo zanemarjati dejanskih potreb po naših vaseh od Rateč do Žirovnice. S tem v zvezi smatramo, da je potrebno še v tem letu dokončno izdelati in dati v razpravo urbanistični načrt mesta Jesenice, kakor tudi ostalih krajev v občini.

Komunalna gradnja naj bi potekala v bodoče bolj načrtno z že predvidenimi prioritetami.

Kljub sredstvom podjetij, vložnih za lastno reprodukcijo, ne bi smeli zanemarjati gradnje stanovanj v skladu z dejanskimi potrebami. Pri tem pa bi morali angažirati več individualnih sredstev.

Vprašanju kmetijstva, čeprav razpolaga naša občina le z manjšimi površinami, bo treba posvetiti več pozornosti, v tem, da se preorientira na preskrbo jeseniškega trga z mlekom in zelenjavo.

Poročilo komisije za izobraževanje in organizacijo

V razpravi imenovane komisije, ki je štela 63 delegatov, je sodelovalo 22 delegatov. Na podlagi omenjenih razprav predlaga komisija naslednje zaključke:

• Novoizvoljeni občinski odbor naj izobraževanju kadrov posveti več pozornosti. Zato naj organizira seminarje za vodstva krajevnih odborov in podružnic ter sekretariatov sekcij po že izdelanem programu. Za to delo naj angažira vse vrste institucij, predvsem Delavsko univerzo, politični aktiv družbenih organizacij, strokovnjake iz prosvete, tehnike, zdravstva, kmetijstva in ostalih strokov. Z osvajanjem modernjših načinov proizvodnje je treba misliti tudi na estetsko, kulturno, umetniško in humanistično vzgojo članstva SZDL in državljanov preko kulturno prosvetnih, telesno vzgojnih organizacij in organizacije Ljudske tehnike. Dejavnost na tem področju naj se prične že v vzgojno varstvenih ustanovah predšolskih otrok, osemletk in nadaljnjih srednjih in strokovnih šol.

• Ustanovljene sekcije naj zajemajo državljane po njihovih interesih in jih združujejo v skladu skupnega zanimanja na določenih problemih posameznih krajevnih prilik. Sekcije ne smejo s svojim delom nadomestiti prejšnje organizacije SZDL, prav tako pa ne postati privrsek te ali one družbene organizacije. Sekcije naj začno s svojim delom na osnovi izkušenj — iščejo naj oblike in metode svojega dela in postanejo naj aktivnejše. V njih naj državljani izražajo svoja stališča in mnenja, krajevni odbori pa naj jih posredujejo pristojnim organom.

• Ker je bil dosedanja način obveščanja državljanov le občasna oblika dela, je potrebno razmisljati o stalni obliki obveščanja v 14-dnevniku »Železar«, ki ga prejema preozek krog bralcev. Na-

Iz razprave na konferenci Občinskega odbora SZDL

staja vprašanje prodaje časopisa v kolportazi, ki pa bi moral postati po svoji vsebini aktualnejši za celotno komunno. Dokler ne bo mogoče izdajati lastnega občinskega časopisa, naj to vrzel izpolni bilten, ki naj bi ga občanom posredovala SZDL. Bilten naj bi aktivneje informiral vse občinske, politične in oblastne forume krajevnih organizacij SZDL, krajevne odbore, stanovanjske skupnosti in druge institucije o najvažnejših dogodkih in razpravah v občini, še preden posamezne zadeve dobijo svojo dokončno obliko.

• Kulturno prosvetna dejavnost v občini naj vse bolj usmerja svoje delo v nove oblike dela, to so razni klubi, filmski, televizijski, dramski, likovni itd. Za čimboljše delo klubov naj pritegnejo različne strokovnjake. Občinski odbor SZDL naj poišče obliko in način povezave društev med seboj in družbeno političnimi organizacijami.

• Telesno vzgojni organizaciji mora posvetiti SZDL še več pozor-

nosti. Da bo uspeh terenskih organizacij čimboljši, je treba novoustanovljeni športni zvezi dati kompetence, ki ji pripadajo. Športna zveza naj vskladi programsko delo in si zagotovi sredstva, ki so potrebna za razvoj športa.

• Mladinski organizaciji bo potrebno nuditi večjo moralno pomoč in ji z idejnimi napotki pomagati pri izvedbi njenih načrtov.

Z novo vlogo žena v družbeni dejavnosti naj se jim omogoči aktivno vključevanje v družbene organizacije. Zaposlenim ženam je treba z ustreznimi varstveno-vzgojnimi ustanovami omogočiti ustrezno vzgojo njihovih otrok in poskrbeti za dober vzgojni kader.

Za boljše poslovanje organizacij SZDL bo potrebno omogočiti finančna sredstva za gradnjo, adaptacije in vzdrževanje ter opremo prostorov. Novi občinski odbor SZDL naj slehernemu krajevni odboru SZDL preskrbi lastne prostore, ki bodo služili lahko tudi ostalim organizacijam.

Poročilo komisije za družbeno upravljanje

Na podlagi razprave, v kateri je sodelovalo 18 delegatov, predlaga komisija konferenci v razpravo naslednje zaključke:

1. Zbori volivcev so po svoji vsebini in dejavnosti vseljidski parlament. Komisija ugotavlja, da so zbori volivcev premalo odraz ljudskih teženj in potreb, zato je potrebno, da se sklicujejo večkrat na željo ljudstva in na podlagi potreb kraja ali terena. Potrebno jih je bolj temeljito pripraviti, gradivo za razprave pa naj pripravi ljudski odbor, dobro obdelan pa naj se predloži v razpravo volivcem. Gradivo naj zajema podrobnosti finančne in gospodarske problematike komunne. Zaključke zborov volivcev pa naj predela ObLO in sklepe predloži na naslednjem zboru volivcev. Komisija ugotavlja, da je treba v bodoče bolj aktivno sodelovati in vzpostaviti ožjo povezavo med odborniki ObLO, stanovanjske skupnosti in krajevnih organizacij SZDL.

2. Zbor volivcev se po mnenju komisije sklicuje le v primeru, ko

se sprejema družbeni in finančni proračun. Žal pa so ti zbori premalo življenjski, vsebinski v interesu delavskega samoupravljanja in gospodarjenja.

• Zbori proizvajalcev naj v bodoče odigrajo vlogo proizvajalca v gospodarjenju in upravljanju podjetij. Razprava je pokazala, da so pri reševanju in obravnavanju važnih gospodarskih problemov premalo aktivni. — Naši ljudski predstavniki pa premalo sodelujejo z volivci na terenih.

3. Občinski zbor in zbor proizvajalcev. Delo obeh bi moralo biti odraz sklepov in predlogov svetov ObLO. Material za seje bi moral biti temeljito pripravljen, dnevni red krajši, da bi bilo časovno mogoče obdelati gradivo in ustrezajoče sklepati. ObLO naj postopoma določene funkcije decentralizira in prenese delo na svete ali stanovanjske skupnosti, ki naj o svojem delu občasno poročajo ObLO. To bi razbremenilo delo državne uprave in znižalo administrativne stroške.

4. Stanovanjske skupnosti in hišni sveti

Stanovanjskim skupnostim bo treba nuditi več materialnih in finančnih sredstev, katere naj se prenese iz proračuna ObLO.

Ta sredstva bi bila potrebna za ureditev prostorov, za ustanavljanje uslužnostne servisne službe in za vzdrževanje dotrajanih stanovanjskih zgradb.

Posebno skrb je treba posvetiti varstvu matere in otrok, zato komisija predlaga, da se pri bodoči gradnji stanovanj od investitorja zahteva del finančnih sredstev za gradnjo vrtcev, otroških igrišč in podobno.

Zavod za stanovanjsko gradnjo zaostaja pri reševanju te pereče problematike, zato naj v bodoče svoje delo usmeri in vskladi s splošnimi življenjskimi potrebami v komunni in pri delu s stanovanjskimi skupnostmi.

Za boljšo koordinacijo naj se pri ObLO formira poseben svet stano-

(Dalje na 4. str.)

Delo komisije za gospodarska in komunalna vprašanja

Po plodni razpravi o gospodarskih in komunalnih vprašanjih, pri čemer je sodelovalo 14 delegatov, predlaga komisija za komunalna in gospodarska vprašanja plenumu konference naslednje poročilo:

Hiter razvoj splošnega jugoslovanskega gospodarstva brez dvoma terja, da tudi razvoju v občini Jesenice damo splošni jugoslovanski pečat, kar pomeni, da ne smemo zaostajati za splošnim družbenim razvojem. To še zlasti ne, če upoštevamo dejstvo, da je naša komunna ena najrazvitejših v jugoslovanskem merilu in da kljub doseženemu napredku nismo bili in najbrž tudi še nekaj časa ne bomo v stanju zadovoljiti vseh potreb, ki jih vsakodnevno življenje na novo poraja.

Ce povzamemo glavne misli iz razprave v komisiji, potem mislimo, da jih je potrebno razdeliti predvsem v dve vrsti, to je:

1. kako ustvariti potrebna sredstva in pogoje za nadaljnji razvoj in

2. kako ta sredstva najbolj smotrno uporabiti pri nadaljnjem razvoju gospodarstva oziroma pri zadovoljevanju vseh potreb prebivalcev naše komunne.

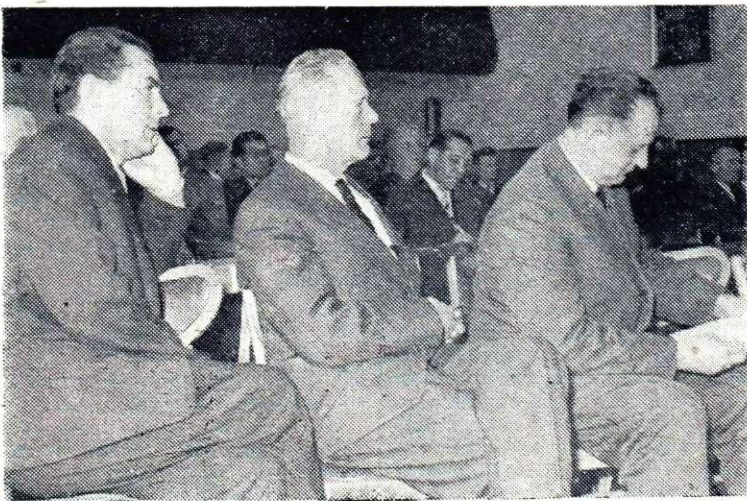
Ceprav je bilo težišče razprave na tem, kako sredstva racionalno trošiti, o čemer mislimo, da je bila razprava konstruktivna in potrebna, vendar smatramo, da je bilo morda premalo govora, še posebej, če izvajamo železarno, o tem, kako in v kakšnem obsegu bi se morala razvijati ostala industrija, proizvodna obrt, uslužnostna obrt, trgovina, gostinstvo itd.

To iz razloga, ker nam splošne ugotovitve kažejo, da se te dejavnosti ne razvijajo skladno s potrebami, še manj pa z željo po čim hitrejšem razvoju, ki ga predvideva tako zvezni načrt, kakor tudi republiški in okrajni program.

Ker v odnosu na hiter razvoj železarnice zaostajajo v naši občini ostale uslužnostne gospodarske panoge, moramo v bodoče posvetiti več pozornosti razvoju trgovine — zlasti v prometu z industrijskim blagom in kmetijskimi pridelki, dalje gostinstvu, s poudarkom na turističnih objektih in obrti socialističnega sektorja, da bo ta sposobna kriti pretežni del potreb domačega trga.

Razprava je poleg drugega opozorila na nesmiselno podpiranje posameznih gospodarskih oziroma obrtnih podjetij v tem smislu, da se jim nudi določene olajšave pri plačilu družbenih obveznosti — ne da bi se to recipročno pokazalo na povečanju njihove dejavnosti in s tem neposredno na nadaljnje povečanje dohodkov občine in tam zaposlenih. Smatramo, da bodo morala podjetja v bodoče brezpogojno upoštevati splošne nove ekonomske pogoje in se z večjo vne- mo lotiti reševanja organizacije proizvodnje, pravilnejše notranje delitve osebnega dohodka, iskanja in koriščenja notranjih rezerv, kar bo brez dvoma koristilo njim samim in družbi nasploh. Več pozornosti je treba posvetiti vzgoji kadrov in usmerjanju mladine v poklice.

Kljub živahni gradbeni dejavnosti po osvoboditvi Jesenice nimajo

Delegati in gostje na konferenci Občinskega odbora SZDL na Jesenicah. Na sliki sekretar Občinskega komiteja ZKS, tov. Ivko Saksida, član glavnega odbora SZDL Slovenije, dr. Miha Potočnik in predsednik ObLO Jesenice, tov. Franc Treven

Z občinske konference SZDL

(Nadaljevanje s 3. str.)
novanjske skupnosti in hišnih svetov. Na ta način bo omogočena povezava in sodelovanje pri reševanju najbolj perečih problemov terenov.

Potrošniški sveti zaradi tolikšne problematike še niso našli svojega mesta v družbenem upravljanju. Komisija za družbeno upravljanje pri SZDL naj analizira to problematiko in nakaže smer bodočega dela teh organov.

Iz razprave

Jakob Zen, predsednik Okrajnega odbora SZDL, je pozdravil občinsko konferenco v imenu Okrajnega odbora SZDL in v svoji razpravi dejal:

Od V. kongresa SZDL Jugoslavije je bil napravljen v delu organizacij SZDL velik korak naprej. To dokazuje tudi občinska konferenca SZDL na Jesenicah. V nadaljnjem gospodarskem razvoju moramo še naprej krepiti gospodarsko osnovno, razvijati industrijo, sistem nagrajevanja itd. Razvijati je treba tak sistem delitve, da bo večja osebna potrošnja prebivalcev. Prav tako je treba skrbeti za nadaljnji razvoj družbenega upravljanja, razvijati komunalni sistem z vsem mehanizmom. S tem, ko razvijamo vlogo SZDL, kot družbeno političnega faktorja, utrjuje mo tudi nadaljnjo osnovo za razvoj socialističnih odnosov. Na Gorenjskem oziroma v jeseniški komunici smo razvili organe delavskega upravljanja, organe družbenega upravljanja, imamo komuno, v zveznem merilu so pripravljene instrumenti, da bo materialna baza odvisna od ustvarjalnosti in se ob takih pogojih dejansko postavlja vprašanje kvalitete izboljšave našega sistema. Od kvalitete delovanja vseh organov upravljanja, od boljše informiranosti državljanov je odvisen nadaljnji razvoj socialistično-družbenih odnosov.

— Boriti se moramo za takšno demokracijo, kjer se spoštuje dostojanstvo človeka, boriti se za pravice posameznikov in spoštovati pravice družbe za dejansko socialistične odnose med ljudmi, boriti se za odnose med delavci in kmeti. Vse te naloge narekujejo določene spremembe v metodah dela v krajevnih organizacijah SZDL. — Predsedniki krajevnih odborov SZDL so se seznanili z novimi oblikami dela na seminarju. Občinski odbor SZDL bo moral usmeriti svoje delo v utrjevanje krajevnih organizacij in je prepuščal v samostojno reševanje več zadev kot je to bilo do sedaj, organizirati načrtno in stalno obliko informiranja o predstojajočih nalogah in jim tudi pri tem pomagati kot kolektivni organ.

Jeseniška komuna je ena najrazvitejših komun v državi. Če je kaj nujno in to situacija zahteva, da je treba kvaliteto in razvoj socialističnih odnosov izboljšati, potem je to nujno in možno na Jesenicah. Naš sistem je sistem delavskega in družbenega upravljanja. Da posamezni problemi ne bodo preraščali naše zmoglosti, moramo biti bolj elastični, preiti na referendum. Za reševanje problemov ni odgovoren samo predsednik občine ali odborniki, ampak vsi državljani s svojimi demokratičnimi pravicami. Posebno pri petletnem perspektivnem razvoju je treba razmišljati o nadaljnjih oblikah neposrednega soodločanja državljanov za posamezna vprašanja in določitev prioritete postavk. Dejansko je to vprašanje, ki neposredno spravlja v direkten odnos volivca z reševanjem problemov v komunici.

SZDL je organizator socialističnih družbenih odnosov in njeno delovanje mora biti tako, da v pomoč in pomaga reševati vse probleme z mobilizacijo vseh državljanov. O odnosu in vlogi okrajne in komunice je gov. Jaka Zen dejal, da bomo morali okraj v nekaterih funkcijah slabiti in jačati skupnost komunice za tiste posle, ki so v interesu vseh komun. Tako se bo število svetov pri okrajnem ljudskem odboru manjšalo in postopoma prenašalo vedno več pristojnosti iz okraja na komuno. — Stvar družbeno političnih forumov

pa je, da je politika ljudskega odzora odraz teženj prebivalstva in splošnih interesov. Po politični plati je treba usmerjati delovanje samoupravnih organov in manj skozi vlogo oblastvenega organa.

Sedaj smo v času, ko se pripravljamo sprememba v delitvi dohodka, ko odpravljamo administrativno upravljanje, se postavljajo gotova merila, kjer bo osnova gospodarnosti podjetja, za sredstva, za sredstva, za sklade podjetja in občine. Od dobrega gospodarjenja v gospodarski organizaciji bo ugodnejši tudi razvoj ostalih gospodarskih panog v občini. Od ekonomskega napredka je odvisno, kako bomo reševali ostale zadeve.

Na koncu je gov. Zen zaželel več uspehov v razvijanju in napredku naše jeseniške komunice ter utrjevanju SZDL kot vseljudske politične organizacije občine.

dr. Miha Potočnik — sekretar republiške Ljudske skupščine Slovenije je pozdravil občinsko konferenco SZDL v imenu predsedstva glavnega odbora SZDL Slovenije in se osebno zahvalil za prejeto vabilo. Med drugim je dejal:

«SZDL Jugoslavije je danes večmilijunska organizacija, kjer je utelešena politična volja in zrelost vseh delovnih ljudi v državi. Ta zveza si prizadeva in z različnimi instrumenti ustvarja ideal delovnih ljudi, vseh tistih, ki so si prizadevali za ljudsko oblast, da bi vsak naš državljan postal državnik in odločujoč gospodarstvenik.

Pred enajstimi leti smo začeli uresničevati zgodovinske težnje delovnih ljudi Tovarne delavcem! Imamo delavske svete, komunalne svete in razvijamo komunalni sistem. Letos smo na prelomu, to leto bo prineslo velike spremembe, ki so že delno uzakonjene s perspektivnim družbenim planom Jugoslavije in s številnimi drugimi odločitvami. Nov devizni sistem, urejanje sročanja cen, odpravljanje administrativnih elementov iz našega gospodarstva, urejanje bančništva, sistem delitve dohodka in drugo, so vprašanja, ki jih moramo pojasnjevati državljanom. Pri tem pa ni nobenega razloga za skrb, da bi se delovni ljudje v naši republiki, pa tudi v jeseniški komunici bali teh sprememb. — Te spremembe so zrasle iz davnih teženj tistih ljudi, ki so pripravljali delati. Uresničujemo samo pravilo, da vsak dobi plačilo po svojem delu; če bo dobro delal, naj tudi več ima.

Zato ni nič čudnega, če je ta naš demokratični sistem spustil mnoge težnje ljudi, da danes enakopravno, samozavestno razpravljajo o najrazličnejših vprašanjih; to je samo normalno. Vseskozi si prizadevamo, da bi državljani povedali svoja menja in SZDL kot organizacija je tisti forum, kjer se lahko ti državljani dogovarjajo in iznašajo svoje predloge za reševanje posameznih problemov. — Nič čudnega torej, da je toliko želja in potreb, saj hočemo ustvariti čimboljše življenjske razmere za vso družbo, višji standard, razviti decentralizacijo komunalnega sistema po novih gospodarskih instrumentih. Zavedati se moramo, da bo odvisna od dela vsake občine, od gospodarskih uspehov v občini tudi razdelitev sredstev. — Torej je osnova večja produktivnost tudi za sredstva podjetja, komunice in posameznika.

Zato lahko z optimizmom gledamo na Gorenjsko, kranjski okraj in jeseniško občino, da bo končni rezultat pozitiven, ker ni skrbi, da ne bi načrtov, ki so zahtevni in postavljeni, dosegli v teku te nove petletke.

Na koncu je dr. Miha Potočnik poudaril, da je prepričan in to je dokazala tudi občinska konferenca SZDL, kjer je bilo razpoloženje navzočih na višini, da ni zaprek in težav, ki jih dobro organizirana SZDL ob podpori Zveze komunistov in vseh delovnih ljudi ne bi mogla premagati. Zaželel je jeseniški občini v naslednjih petih letih veliko uspehov in da bi po drugi konferenci govorili že o rezultatih, ki jih bodo dali novi ukrepi za preureditev našega gospodarskega sistema.

Kakšne so pravice kolektiva pri delitvi osebnega dohodka?

Zelo pogosto postavljamo vprašanje: »Koliko bomo dobili, koliko nam bodo dali, koliko mi bodo določili?« Pri tem vedno mislimo na nekoga, ki nam bo nekaj odmeril, nekaj dal ali celo nekaj vzeli. Morda ne bo odveč, če si zadevo ogledamo bolj od blizu.

Več kakor deset let je že minilo, odkar so se temeljito spremenili odnosi v kolektivu. V letu 1950, ko smo prevzeli podjetje v svoje roke ter začeli z upravljanjem, je bila postavljena meja najemniškemu ali meznemu odnosu. Neposredni delavci — proizvajalci — so na ta način postali tudi upravljalci, z drugimi besedami povedano, mezní odnos je formalno prenehal obstajati, toda samo formalno, kajti v resnici se mnogi naši delavci še vedno niso iznebili občutka meznih delavcev. Se vedno govorimo o stvarih, o katerih imamo vso pravico odločanja, kot o nečem, kar je izven naših zmogljivosti; n. pr. osebni dohodek. Kako se ustvarjajo sredstva zanj in kako se formira, kdo in na kakšen način ga podeljuje?

Dobro vemo, da se sredstva v podjetjih lahko ustvarjajo na dva načina: s prodajo izdelkov ali uslug in z dotacijami, ki jih daje država. Kot starejši in dobro organiziran kolektiv ne moremo in ne smemo računati z drugo mož-

nostjo, torej si moramo sredstva ustvarjati sami. V sedanjem času je to še posebej važno, ker bomo morali izpolniti pomembno nalogo v obliki rekonstrukcije naše železarne. Pri tem bomo morali računati predvsem z lastnimi silami. V prodaji vrednostnih izdelkov je torej del sredstev, ki so namenjena osebnemu dohodku. Pri nekaterih izdelkih več in drugih zopet manj, kar je odvisno od količine vloženega dela. Ta sredstva pa so nam na razpolago le takrat, ko izdelke prodamo in nam jih kupci tudi plačajo. To je proces, ki včasih traja dalj časa, mi pa ne moremo v tem primeru z izplačili osebnih dohodkov čakati, zato se del osebnega dohodka obračunava in izplačuje mesečno. Za ta obračun pa obstajajo različna mnenja.

Z letnim zaključnim računom ugotavljamo uspeh poslovanja v gospodarskem letu. Obračun je enostaven: skupni dohodek, od katerega odštejemo materialne stroške ter obveznosti do družbe, pa dobimo čisti dohodek. Tu se začne prva delitev, ki je prepuščena organom delavskega upravljanja. Najbolj groba je delitev na osebne dohodke in sklade. Vsak dober gospodar, ki pozna svoje podjetje, že vnaprej lahko predvidi, koliko sredstev bo določil za ta ali oni namen. Tako

delamo v našem podjetju v zadnjih dveh letih. Približno 25 % čistega dohodka gre na sklade, 75 % pa za osebne dohodke. To je obveznost, ki smo si jo sami postavili in jo tudi sami lahko spremenimo. S tem je postavljen samo proporc delitve in ne količina. Čim večji čisti dohodek ustvarjamo, več sredstev nam bo ostalo za osebne dohodke. Če bi se vsi člani kolektiva tega zavedali, potem ne bi potrebovali nobenih drugih meril. Vsi bi delali z zavestjo, da dosežemo čim večji dohodek. To grobo delitev je opravil CDS kot predstavnik kolektiva. Zdaj se postavlja nova naloga. Kako razdeliti osebni dohodek na ekonomske enote, obrate, oddelke, skupine ter posameznike. Spet si lahko pomagamo z različnim načinom delitve in spet najprej grobo delimo na največje, to je ekonomske enote. Ta delitev naj bo izvedena sporazumno, upoštevajoč doprinos vsake posamezne enote. Naloga CDS v tem primeru je, da pod enakimi pogoji zagotovi vsaki ekonomski enoti sorazmeren delež osebnega dohodka. Poiskati je treba elemente, s katerimi se odmerijo skupni osebni dohodki na ekonomske enote. Pri tem iskanju smo prišli na enote izdelkov kot najvidnejši odraz dela posamezne ekonomske enote. Letošnji obračun nam kaže, da se nismo zmotili. Čistega dohodka smo ustvarili toliko, da bo vsaka ekonomska enota dobila toliko osebnega dohodka, kolikor ga je predvidenega, oziroma priznanega po ceniku in tudi več. Objektivnost te delitve bo tudi v prihodnje morala ostati na rameh centralnega delavskega sveta.

Napravili smo korak dalje. Imamo osebni dohodek po ekonomskih enotah, vendar smo še daleč od kuvertiranja posameznikov. Po istem principu enote izdelka, ki velja za delitev na ekonomske enote, lahko izvedemo tudi delitev osebnega dohodka na obrate, oddelke in službe. To pa ni več stvar centralnega delavskega sveta; vloga pravičnega razdeljevanja naj prevzame obratni delavski svet, spet po načelu, vsakemu obratu toliko, kolikor prispeva. Ko smo osebni dohodek tako daleč razdrobili, nas čaka najtežja naloga. Posameznikom moramo odmeriti njihov delež. Kdo naj opravi to nalogo? Ne da bi odgovorili na vprašanje, moramo poudariti, da to delitev opravi samo tisti, ki je dohodek ustvaril. Vprašanje je, ali naj obrat pri tem razdeljevanju preiše lastne principe, ali naj morda posnema sosednji obrat. Tudi v tem primeru se bo treba poslužiti meril. V razvoju našega gospodarstva smo jih imeli že precej. Nekatera od teh meril bi bila dobra, druga spet ne. Najbolj klasično merilo udeležbe posameznikov je tarifna postavka in prisotnost posameznika na delovnem mestu. Tarifna ali obračunska postavka nam običajno pokaže medsebojne odnose delovnih mest. To je lahko tudi izraženo v drugi obliki (točke). Pri tem ni važno, kako pridemo do razmerja, glavno je, da to razmerje zadovoljuje člane kolektiva. Časa prisotnosti na delu seveda ne moremo izločiti, razen če posamezniku že izmerimo količino izvršenega dela, to je direktno njegov lastni proizvod. V tem primeru lahko odpade tudi vsaka druga oblika določevanja osebnega dohodka. Žal je v našem kolektivu le nekaj delovnih mest, kjer je delo individualno. Zato je nujno, da se pri obračunu poslužujemo različnih meril. Kakšna naj bodo merila, naj odloča kolektiv. Pri tem smo mu dolžni le svetovati, ne pa nekaj predpisati. S. M.

Pozdravna brzojavka tov. Mihi Marinku

Ob priliki občinske konference SZDL na Jesenicah smo vsi prisotni s polno mero zavzetosti obravnavali aktualna vprašanja naših dni in naše komunice in smo pri tem ugotovili napredek v splošnem razvoju družbenih odnosov in gospodarstva na našem območju. Poleg tega smo ugotovili slabosti in pomanjkljivosti dela organov in organizacij in napravili solidne zaključke za nadaljnje delo.

Zal nam je, da niste bili prisotni pri tej pomembni konferenci, menimo pa, da so naša stališča v skladu s splošnimi družbenimi interesi in stališči vodstva naše organizacije. Prizadevnost vodstva in članstva Socialistične zveze v naši komunici zagotavljajo nadaljnji progresivni razvoj, saj smo pripravljene v celoti, po načelu demokratičnega centralizma in po načelu samostojnosti komunice, uresničevati vse sodobne naloge, ki pripadajo Socialistični zvezi.

V imenu vsega članstva Vas tovariško pozdravljamo!
Delegati občinske konference SZDL
Jesenice, dne 8. februarja 1961

Operativni proizvodni načrt smo v januarju dosegli s 101,4 odst.

V železarni smo izpolnili proizvodni načrt v januarju s 101,4 % in v istem času načrt blagovne proizvodnje s 102,1 %.

V tem mesecu svojega načrta niso izpolnili v hladni valjarni, žičarni in žebjarni. Naslednja tabela prikazuje izpolnitev načrta v ostalih obratih:

Obrat	Proizvodnja	
	skupna %	blagov %
plavž	100,2	—
martinarna	100,0	—
elektro peč	106,1	—
težka proga	106,1	106,4
lahke proge	103,4	116,4
žična valjarna	103,4	—
valjarna 2400	100,3	101,3
valjarna 1300	100,8	100,8
jeklovlek	111,2	111,2
hladna valjarna	88,4	88,4
žičarna	95,8	97,5
žebjarna	98,0	98,0
cevarna	107,0	107,0
elektrodni oddelek	101,1	101,1
livarna	102,7	—
šamotarna	108,8	106,6
Železarna skupaj	101,4	102,1

V januarju je znašala skupna proizvodnja 78.312,9 ton jekla ali 8,2 % v odnosu na letošnji družbeni načrt. Blagovna proizvodnja je v tem mesecu znašala 19.658,1 tone ali 7,9 % na letni družbeni načrt.

V obratu plavž se je proizvodnja povečala za 4,92 ton na 24 ur

v primerjavi z decembrom v lanskem letu. Omeniti je treba, da so v martinarni izdelali tudi 854 ton dinamo kvalitete. V elektro peči so zakasnili z izdelavo trafo jekla, ker niso pravočasno dobili ferosilicija. Dne 8. januarja 1961 so na težki progi dosegli rekordno proizvodnjo, ko so v 24 urah izvaljali 584.160 kg polizdelkov. Na lahki progi so rešili vprašanje čiščenja polizdelkov s tem, da so povečali število Rafama strojev od 5 na 13, v žični valjarni pa je delovnemu kolektivu uspelo znižati zastoje za 1,7 %. V istem razdobju so v valjarni 2400 na Javorniku dosegli izplen 61,7 %, v valjarni 1300 pa je primanjkovalo delovne sile, žarilne kapacitete pa so bile tudi premajhne. V obratu jeklovlek so izboljšali kvaliteto polizdelkov.

Nekoliko na slabšem so bili v predelovalnih obratih, saj v hladni valjarni proizvodni program ni bil dosežen zaradi pomanjkanja delovnih vajev za Siemag stroj in tudi posvinčevalnica ni obratovala. V žičarni niso imeli na razpolago dovolj delovne sile, težave pa so imeli tudi z žarilnimi kapacitetami ter z obratovanjem stroja za rezanje palic. Tudi v žebjarni niso izpolnili proizvodni načrt in sicer pri izdelavi žičnikov, ker so člani izkoristili dopust, ki jim je pripadal še v lanskem letu. V elektrodnem oddelku so pošle zaloge hematita in kaolina, v šamotarni pa je bila dosežena proizvodnja 65 kg na uro na moža.

PREKLICI

Preključujemo izkaznice za vstop v železarno, ki se glasio na naslednja imena: Filip Sodja, Javornik 11; August Božič, martinarna; Franc Hvala, plavž in jih smatramo za neveljavne.

Sindikalni aktiv o družbenem načrtu

V ponedeljek, 6. februarja, je bil v Delavskem domu pri Jelenju aktiv vseh članov sindikalnih odborov podjetja, na katerem so se seznanili o družbenem načrtu podjetja za leto 1961. Namen aktivja je bil v tem, da se celotni družbeni načrt pred sprejemom analizira in predela na sindikalnih sestankih po obratih. To pa zaradi tega, da ne bi prišlo do podobne situacije, kot je bila v preteklem letu, ko smo iskali vse mogoče vire in ukrepali, kako bi realizirali finančni plan, ki je bil ogrožen.

Proizvodni načrt za letošnje leto predvideva 28.000 ton višjo proizvodnjo količinskega plana in 17 tisoč ton višjo blagovno proizvodnjo, kot je bila za leto 1960. Po ekonomskih enotah odpade največji delež na topilnice s 486.350 ton, nato valjarne s 377.100 tonami in predelovalne obrate 95.000 tonami. Skupno bo torej znašala količinska proizvodnja 958.450 ton.

Posamezni obrati imajo planske naloge v letošnjem letu dokaj povišane. Tako je valjarna 2400 povišala plan za 5000 ton in sicer bo usmerila proizvodnjo v ladijsko in kotlovsko pločevino, ki lani ni bila realizirana. Po planu bo treba izdelati 5000 ton kotlovske pločevine. V valjarni 1300 ostane plan neizpremenjen, pač pa bo nastala sprememba v asortimanu. Jeklovlek bo povišal svojo proizvodnjo za 400 ton, s čimer bo bolje izkoristil koledarski čas. Predelovalni obrati, razen žebeljarne in cevvarne, ki imata povišani proizvodni načrt za 500 ton, ostanejo pri istem načrtu kot lani. Količinski načrt pa predvideva za visoke peči 2000 ton višjo proizvodnjo, za martinarno 13.000 ton višjo proizvodnjo in za elektro peč s 700 ton višjo proizvodnjo, s čimer bo zagotovljeno 316.280 ton vložka, še vedno pa bo treba uvoziti 20.075 ton vložka iz ostalih železarn in 9720 ton hladno valjanih travkov za belo pločevino, kajti za predvideno blagovno proizvodnjo 246.416 ton nam je potrebno 346.075 ton SM in elektro jekla. Zaradi pomanjkanja vložka v martinarni položaj ni rožnat, zato je potrebno, da vsi obrati stremijo za boljšim izplenom.

Na podlagi lanskoletnih uspehov predvidevamo po letošnjem finančnem načrtu 34.945.000.000 finančne realizacije. Od tega od-

pade na dohodek podjetja 11 milijard 182.000.000. Naša udeležba pri tem dohodku pa bo znašala 5.712.000.000 din, od česar odpade 4.216.000.000 za osebne dohodke — ali 339.000.000 več kot lani, kar predstavlja skoraj enomesečni prejemek po delitvah v lanskem letu.

Na poročilo je sledila diskusija članov sindikata, ki so opozorili predvsem na to, da je obratom — zlasti predelovalnim — treba zagotoviti potrebne količine vložka, ki ga narekuje kvaliteten načrt — da ne bo prišlo do težav, ki so nastopale v preteklem letu (patentirna žica, bela pločevina). — Prav tako pa bo treba zagotoviti potrebne valje za Siemag ogrodje, če hočemo zagotoviti vložek za belo pločevino. Obrati se bodo morali pridržavati mesečnih načrtov, ki jih predpiše centralna priprava dela, s čimer bo odpadlo nepotrebno menjavanje valjev in kalibriranje v valjarnah, ki povzroča zastoje in negativno vpliva na izkoriščanje koledarskega časa. — Po mnenju nekaterih diskutantov bo treba zagotoviti naročila za posamezne obrate, skrbeti za pravočasno odpremo in prodajo blaga, da se ne bodo kopičile zaloge po skladiščih, ki negativno vplivajo na mesečno finančno realizacijo, kar pa je glavno, odprema je tako proti koncu leta otežkočena zaradi pomanjkanja železniških voz. Koristno bi bilo razmišljati tudi o tem, da bi se v nekaterih obratih omogočilo odpremo s kamioni, za kar bi bilo treba urediti nakladalne rampe. Celoten kolektiv se bo moral v bodoče bolj posvetiti izdelavi kvalitetne proizvodnje, s čimer naj bi odpadle vse eventualne reklamacije na tržiščih, kar brez dvoma negativno vpliva na ugled podjetja in kar je glavno, na finančni efekt. Zato je nujno potrebno, da se sleherni član kolektiva seznani s proizvodnim načrtom obrata, v katerem je zaposlen, da bo tako na jasnem, da je njegov osebni dohodek odvisen od kvalitete njegovega dela in od dela celotnega kolektiva obrata. — Sindikalne organizacije bodo morale zainteresirati svoje čla stvo, da se bo udeleževalo teh sestankov, kakor tudi ostalih proizvodnih sestankov, kjer naj bi se jim tolmačili dosežki in uspehi obrata in celotnega podjetja.

Glede proizvodnega načrta v hladni valjarni, ki v preteklem letu ni bil realiziran (vzrok bela pločevina), so bili člani sindikata mnenja, da je treba predvsem zagotoviti možnost realizacije predvidenih kapacitet za novo uvedene stroje in naprave, prav tako pa tudi potrebni vložek in sestavne strojne dele (valje), kakor tudi strokovno usposobljenost delavcev, ki bodo s stroji upravljali.

Po daljši in plodni razpravi je bil sprejet sklep, da se izvedejo po obratih sindikalni sestanki, na katerih naj strokovnjaki tolmačijo proizvodni načrt za tekoče leto. Vsako četrtletje pa naj se skličejo masovni sestanki, na katerih se bodo člani kolektiva lahko seznanili z realizacijo proizvodnega in družbenega načrta za minulo četrtletje. Za lažje spremljanje proizvodnih uspehov pa naj bi obratovodstva po obratih seznanjala kolektiv o gibanju dnevnih proizvodnje s posebnimi grafikoni.

O nekaterih nalogah metalurškega oddelka OTK

Vzporedno s pospešenim povojnim razvojem Železarne Jesenice v kvalitetno proizvodnjo je šel tudi razvoj metalurškega laboratorija v okviru Oddelka tehnične kontrole. Kljub napredku železarske industrije v Jugoslaviji ima Železarna Jesenice še vedno velik ugled zaradi kvalitete izdelkov — kar je tudi v nemajhni meri zaslug metalurškega laboratorija.

Katere so osnovne naloge in kako je usmerjeno delovanje metalurškega laboratorija?

Osnovna dejavnost laboratorija je v medfaznih in končnih preiskavah in preizkušnjah materiala, ki gre nato v nadaljnjo predelavo ali v prodajo. To so metalografske in fizikalne preiskave, preiskave toplotne obdelave in mehanske preizkušnje. Naslednja, vse bolj pomembna naloga metalurškega laboratorija pa so raziskave, katere opravlja laboratorij v tesni povezavi z obrati za reševanje problemov kvalitetnega in tehnološkega značaja, za izboljšanje kvalitete jekel in uspešno uvajanje novih vrst jekel. Metalurški laboratorij odloča tudi o kvaliteti in usodi materiala, ki ga preiskujemo ali preizkušamo. Ne nazadnje je pomembna tudi svetovalna naloga metalurškega laboratorija. Posreduje vse podatke, mnenja in sugestije obratom in tudi komercialni službi in kupcem.

Metalurški laboratorij je razdeljen v naslednje pododdelke: mehanična delavnica,

laboratorij za mehanske preizkušnje,

fizikalni laboratorij in

laboratorij za toplotno obdelavo.

Mehanična delavnica pripravlja s strojno obdelavo vzorce za preizkušnje. Surove vzorce, ki pridejo iz obratov (to so odrezki pločevin ali profilov), na obdelovalnih strojih obdelajo v trgalne, upogibne, žilavostne in druge vzorce. Osnova za kvaliteto izvedbe preizkusa je seveda natančno izdelan vzorec. Ne sme se zgoditi, da bi slabo izdelan vzorec povzročil nepravilen rezultat pri preizkusu v laboratoriju za mehanske preizkušnje, kajti to lahko povzroči veliko škodo. Če k temu dodamo še veliko število vzorcev, ki se povečuje iz leta v leto, je odgovornost in obremenitev naših strugarjev, rezkalcev in skoblarjev res velika. V okviru mehanične delavnice izdelujemo tudi valirne vzorce za ugotavljanje varivostnosti materiala. V mehanični delavnici imamo naslednje stroje: 3 stružnice, 3 rezkalne stroje, 3 skobelnike, vrtni stroj, brusilni stroj, hidravlično žago, rezalni stroj in varilni agregat. Zaradi starosti in obremenjenosti strojev mora biti vzdrževanje zelo dobro, ker vsaka večja okvara lahko povzroči zakasnitev pri izdelavi vzorcev in preizkušnjah, kar ima lahko za posledico tudi motnje v adjustajah in pri odpremi materiala iz obratov.

Laboratorij za mehanske preizkušnje je v tesni povezavi z mehanično delavnico, ker iz nje dobiva večino vzorcev za preizkuse. V tem laboratoriju opravljajo naslednje važnejše preizkušnje: tr-

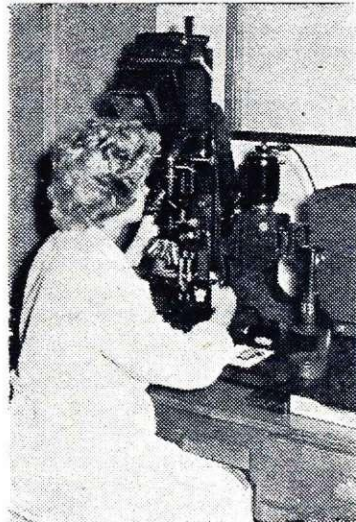
Glavnemu odboru SZDL Slovenije

Delegati občinske konference SZDL in vsa jeseniška javnost, ogorčena zaradi nesramnih izpadov fašističnih elementov, ki skušajo izrabiti zadnje politične dogodke in pod krinko nacionalnosti pridobiti italijansko mladino za svoje podle cilje, ostro obsojamo zadržanje in politiko italijanske vlade, ki tolerira in podpira izgrede neofašistov na našo demokratično javnost in še posebej na tržaške Slovence. Prepričani smo, da v času, ko vsi narodi sveta iščejo pot k miru, koeksistenci in medsebojnemu razumevanju, taki profašistični izgrede ogrožajo vse tiste napore, ki jih je naše ljudstvo vložilo v boj za mir in za mirno sožitje med narodi. Prepričani smo tudi, da vsi napredni ljudje v Italiji, ki vedo, kakšen zločin je nad našimi narodi in nad njimi samimi zagrešil fašizem, ne podpirajo iredentističnih tendenc profašističnih krogov, ki razbijajo napore vseh tistih ljudi, ki v miru in svobodi žele graditi svojo bodočnost. Vs tisti pa, ki mislijo obuditi grozote preteklosti, naj se zavedajo, da je narod svojo svobodo in svoje pravice priboril s krvjo in da mu ne bo žal življenj, če jo bo treba braniti.

Naj živi slovenska manjšina v Trstu in njen boj za človečanske pravice!

Naj živi naš veliki učitelj in voditelj maršal Tito!

Delegati, zbrani na občinski konferenci SZDL Jesenice, dne 8. februarja 1961

Mikroskopiranje

obremenitvi na pulzatorju itd. — Vsak od teh preizkusov ima mnogo variant glede na obliko vzorca in posebnosti materiala. Trdni preizkus se lahko izvaja na primer po Brinellu, Vickersu, Rockwellu, Shoreu, s Poldi kladivom ali pa Durosopom. Vse to zahteva široko znanje in veliko spretnost preizkuševalcev. Rezultate in ocene, ki jih dobimo pri preizkusih, vsakodnevno pošiljamo obratom.

Pod okriljem metalurškega laboratorija deluje manjši laboratorij za mehanske preizkušnje tudi v predelovalnih obratih. Poleg že navedenih preizkusov opravlja ta laboratorij še nekatere za žico in hladno valjane trakove značilne poizkuse: zavijalni preizkus, preizkus števila upogibov, določevanje električne upornosti itd.

Fizikalni laboratorij je v zadnjem desetletju doživel največji razmah, bodisi po številu preiskav kot različnih vrst preiskav. Po vojni je fizikalni laboratorij v glavnem izvrševal metalografske preiskave, danes pa zajema že toliko različnih področij dela, da bi lahko obstojalo že več samostojnih laboratorijev. Ta področja so: metalografske preiskave, fizikalne preiskave in defektoskopske preiskave.

Metalografske preiskave obsegajo določevanje čistote jekla po JK skali, velikost kristalnih zrn, odkrivanje austenitnih zrn, trakavosti strukture, ugotavljanje površinskih napak itd. Veliko metalo-

grafskih preiskav pa opravijo tudi v razne raziskovalne namene. Razen teh mikroskopskih preiskav, ki potekajo s pomočjo mikroskopa, pa je še cela vrsta mikroskopskih preiskav in končno luženje. Laboratorij ima v profilni valjarni na Javorniku svojo lužilnico za te vrste preiskav.

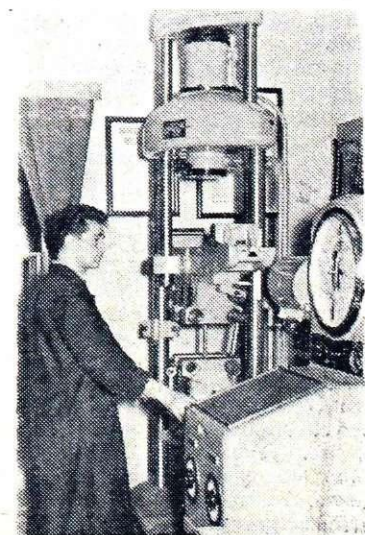
Fizikalne preiskave so: določevanje premenskih točk z dilatometrom, določevanje korozijske odpornosti jekel, predvsem pa elektromagnetne meritve. S povečanjem proizvodnje dinamo in transformatorske pločevine so se elektromagnetne meritve zelo povečale, obenem pa povišale tudi zahteve po kvaliteti. Meritve vršimo z modernim AEG aparatom. Med fizikalne preiskave prištevamo tudi določevanje TTT diagramov, kar je velikega pomena za poznavanje karakteristik naših jekel za termično obdelavo.

Defektoskopske preiskave opravljamo predvsem z ultrazvočnim aparatom, pravkar pa pričnemo tudi z rentgenskim snemanjem. Z ultrazvokom pregledujemo v valjarnah pločevine, platine in gredice na notranje napake, kot so lunke, mehurji, kosmači itd. Z rentgenom bomo pregledovali zlasti zware za kontrolo elektrod.

Vsa fototehnična dela, kot so izdelava mikroposnetkov, fotokopij, rentgenskih posnetkov in ostalo opravlja fotolaboratorij v okviru fizikalnega laboratorija.

Laboratorij za termično obdelavo v splošnem določuje sposobnost in pogoje za termično obdelavo naših jekel, predvsem orodnih in jekel za poboljšanje. Ugotavlja optimalni interval kaljenja jekla za posamezne šarže in meri dosežene trdote. V tem laboratoriju opravljamo tudi druge preizkuse termične obdelave, kot so žarenje, normalizacija, cementacija in podobno. V zadnjem času se precej uveljavlja tudi Jominy — preizkus za določevanje prekaljivosti jekla. S tako imenovanim modrim lomom določujemo čistoto jekla. Tenak odrezek gredice

(Dalje na 6. str.)

Mehansko preizkušanje jekla

Problemi v proizvodnji in polurni seminarji

Prepričani smo, da se v vsakem obratu dnevno srečujete s problemi v proizvodnji. Probleme je treba rešiti, da proizvodnja nemoteno teče. V ta namen so bili uvedeni tudi tedenski obratni seminarji.

Nič ne bo narobe, če že na znano stvar se enkrat opozorimo, ker v nekaterih obratih še ne morejo razumeti tega, da so ti seminarji namenjeni njim in samo v njihovo korist. Vse dnevno porajajoče težave pri delu moramo hitro reševati, zato da ne trpi proizvodnja, kar pa se nam vedno ne posreči, ker večkrat delavci ne znajo oziroma niso poučeni o delu in ne vedo, zakaj nastopajo zastoji pri delu. Vzroki so lahko različni n. pr. nepoučenost v tehnološkem postopku, nepravilni odnosi med ljudmi, slab red in disciplina, nepoznavanje stroja, katerega upravljajo itd. Mogoče bo kdo mnenja, da so to take malenkosti, za katere se ne izplača izrabljati dragoceni delovni čas. Dosedanja izkušnja v obratih, kjer se teh seminarjev pridno poslužujejo, potrjuje, da se jim to izplača, ker za to niso potrebne nobene investicije, ampak samo malo razumevanja za ta način izobraževanja in ves trud je poplačan s tem, da proizvodnja več ali manj nemoteno teče.

Kot primer bi vam prikazali elektro delavnico na Jesenicah. Vodstvo tega obrata je dojele pomen teh seminarjev. Navedli vam bomo nekaj problemov, katere so reševali n. pr.: proizvodnja oziroma proizvodnost, utrjevanje reda, discipline in medsebojni odnosi,

dvig kvalitete dela, dvig strokovnega znanja posameznika ali skupine, uporaba orodja in zaščitnih sredstev, predlogi za izboljšanje dela, vprašanje zastojev v proizvodnih obratih, red in čistota, izraba delovnega časa itd.

Na vsakem seminarju se potem pomenijo o uspehih zadnjega seminarja in šele nato pridejo na nov problem. Število navzočih je do 15, kar daje možnost sodelovanja s predlogi izboljšanja vsem, ki so navzoči.

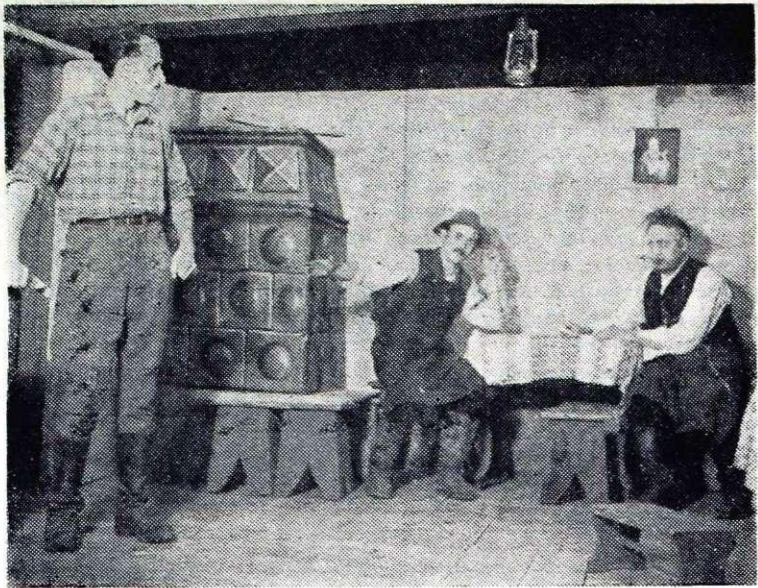
To je le en primer, kaj vse bi lahko obravnavali na takih seminarjih, ki pa ni osamljen.

Omeniti moramo, da so elektro delavnica, promet in transport ter livarna v okviru polurnih seminarjev predvajali poučne filme za posamezna delovna mesta oziroma operacije dela. Vsi so bili mnenja, da je ta način izobraževanja tudi zelo koristen. V zvezi s tem se je treba samo povezati z Železarskim izobraževalnim centrom.

Naše mnenje je, da so taki seminarji v korist proizvodnje in na kraju nam vsem, zato smo prepričani, da jih bodo tam, kjer so jih že vpeljali, predvideli v program tudi v bodoče, kjer pa jih še niso imeli, se jih bodo poslužili pri reševanju momentalnih problemov proizvodnje v najkrajšem času.

Železarski izobraževalni center

Dopisujte v Železarja

Prizor iz Finžgarjeve drame »Razvalina življenja« v izvedbi igralske družine DPD Svoboda »France Prešeren« Zirovnica-Breznica

ZA FINŽGARJEVO 90-LETNICO

Le malo je ljudi, ki so na svoji dolgi življenjski poti bili priča velikim preobratom in življenju tolikih generacij, kot je bil naš ožji rojak Franc Saleški Finžgar. Cankarjev sodobnik, ki je ustvarjal že v dobi moderne v vsem svojem zagonu in ljudskosti, ki ga je naredila nesmrtna za našo književnost. Redki so ljudje, še redkejši umetniki, ki jim je bilo dano živeti tako dolgo dobo in podoživljati vse, kar se je v narodu dogajalo. Najzlahtnejše v Finžgarjevem značaju je prav to, da je ob vseh teh družbenih preobratih našel svoje mesto na napredni strani ljudstva. Bil je vsekoli glasnik malega človeka, zagovornik delavca in kmeta, ki je trpel pod težo bremen, ki so mu jih nalagali gosposdarji. Bil je vzgojitelj in svetovalec našemu kmetu, hkrati pa je

v svojih delih razkrival socialne probleme, ki so uničevali družinsko slogo na kmetijah. Z občutljivim očesom in poslušom je prisluhnil tudi vse glasnejšemu razrednemu boju in se odkrito postavil na stran delavca. Dolga je njegova življenjska pot, saj se je rodil že leta 1871, tako da je letos 9. februarja praznoval že svojo devetdesetletnico. Prijazna vasica pod Stolom, Dosloviče, so bile njegov prvi dom. Življenje ga je vodilo križem po Sloveniji in med drugim je služboval tudi na Jesenicah. V tem obdobju je zasnoval svoj roman »Iz modernega sveta«, kjer je dokaj globoko zajel socialne probleme in težnje porajajočega se proletariata. Ne bomo na tem mestu razčenjevali njegovo književno delo. Dovolj je, če samo ugotovimo, da je Finžgar še dandanes eden najbolj branih slovenskih pisateljev in so njegova dela prav tako sveža, kot ob nastanku. Njegov zgodovinski roman »Pod svobodnim soncem« je ena najljubših knjig najmlajših in najstarejših bralcev, to je krepko in samoniklo delo, ki mu zob časa ne more vzeti niti trohice vrednosti in aktualnosti. Zadnje ankete o najprijetnejših knjigah po naših ljudskih knjižnicah postavljajo ta njegov roman še vedno na eno prvih mest, v najhujši konkurenci z vsemi modernimi svetovnimi pisatelji in tudi klasiki. Povest davnih dedov je tudi simbolična prerokba, da bodo slovanski narodi dočakali svoj svobodni dan. Najlepša nagrada je avtorju prav to, da je ta svobodni čas tudi sam učakal. Cankarju to ni bilo dano. Finžgarju gre v naši književnosti priznanje, da je najboljši poznavalec kmečkega življenja in kmetove duševnosti. Šegav in duhovit, svare in vzgojiteljski, globoko razumevajoč in tenko čuteč je v vseh svojih delih za naški živeli. Kmečko življenje utripa v Finžgarjevih delih tako neposredno in pristno, da mu le težko najdemo primere v naši književnosti. Posluš za kmečko govorico, tisto najzlahtnejše, kar je čutili v pogovoru gorenjskih očancev, je v njegovem zapisu prava pesem.

In ne nazadnje, tudi kot človek je bil vsekoli prava gorenjska korenina, ki se ni nikoli dal zapeljati in prodati tujcu. Čeprav mu kot duhovniku vsa pota niso bila pro-

sta, je vselej zastopal napredne smeri našega družbenega življenja. Zato mu je tudi naša nova Jugoslavija dala vse priznanje in ga visoko ceni kot zaslužnega umetnika. Da je ob tem še član naše Akademije znanosti in umetnosti, je še toliko večje potrdilo, kako zaslužen je za naš kulturni razvoj.

Za njegovo 90-letnico so njegovi ožji rojaki na zabrezniskem odru uprizorili njegovo dramo »Razvalina življenja« pod režijskim vodstvom Milana Mlekuža, ki je uprizoritev zelo skrbno pripravil. — Finžgarja so obiskali na domu v Ljubljani in nato pred predstavo predvajali magnetofonski posnetek s tega obiska. Predstavi je dal lep pečat Finžgarjev pozdravni nagovor rojakom, z opravičilom, da se zaradi bolezni in starosti ne more udeležiti uprizoritve.

Ing. Stanko Čop je v uvodni besedi izčrpno orisal pisateljevo življenjsko pot in v kratkih besedah preletel vso njegovo ustvarjalnost od prvih povesti, preko najzrelejših del pa vse do njegove dramske dejavnosti. Igralci Ciril Jalen (Urh), Marija Gradova (Lenčka), Francka Dolžanova (Tona), Srečko Štern (Martin), Anton Mežnarc (Ferjan), Matevž Grčar (Sirke) in Julka Dolžanova (Mica) so z zelo igro postavili to dramo tako, da je sleherni gledalec lahko začutil visoko umetniško vrednost tega Finžgarjevega dela. Za skrbno pripravljeno predstavo gre režiserju in vsem sodelujočim vse priznanje!

Na koncu ne bo odveč pripomba, da je ta pomemben kulturni jubilej na Jesenicah šel neopazno mimo javnosti in se nihče ni spomnil, da bi proslavili jubilej našega velikega rojaka. Jeseničani velikokrat kaj pozabimo. Saj smo letos celo na največji kulturni praznik slovenskega ljudstva, na Prešernov dan, čisto pozabili. Nihče si glave ne beli zavoljo tega, toda s tem zelo malo spoštujemo prerokbe misli človeka, ki je pred dobrimi sto leti napovedoval čas, ko »vremena bodo Kranjcem se zjasnila«. Mar ni naš dolg, da z vso spoštljivostjo počastimo spomin takega genija?

Naj bo teh nekaj vrstic v opomin vsaj za prihodnje leto, da ne bomo s svojo nepozornostjo prišli v slabi luči v našo kulturno zgodovino. —m—

Niko Bernard

Personalne vesti

PERSONALNE VESTI

Gibanje delovne sile v mesecu januarju 1961:
81 novospregajanih delavcev,
28 delavcem prenehalo delovno razmerje,
6 novospregajanih uslužbencev,
6 uslužbencem prenehalo delovno razmerje.

Upokojeni so bili naslednji dolgoletni sodelavci:

Franc Aleksič, 1902, visoke peči — z delovno dobo 8 in pol leta;
Marija Srenšek, 1903, komunalni oddelek — z delovno dobo 15 let;
Peter Kovačič, 1896, transport — z delovno dobo 19 let.

Vsem upokojenim sodelavcem želimo, da bi dolgo uživali zasluženi pokoj!

UMRLI SO:

Anton Gorenc, visoke peči, I. delavec na livnem polju. Svojem našo iskreno sožalje!

POROČILI SO SE:

Dušan Strajnar, OTK — z Veroniko Sajovič; Valentin Šostarič, žična valjarna — z Jožefo Pate; Jože Kosič, livarna — s Cecilijo Noč; Jožica Kožar, cevna — s Krešimir Smrke; Alojz Tomažič, žičarna — z Marijo Starešinič. Vsem mladoporočencem želimo na novi življenjski poti obilo sreče in zadovoljstva!

RODILI SO SE:

Ivanu Bohnecu, energija — deček; Rajku Pogačniku, martinarna — deklica; Francu Pintarju, mehnična delavnica — deklica; ing. Karlu Ravniku, martinarna — deklica; Hasanu Fatkiču, Javornik III — deklica; Stanku Ambrožiču, Javornik I — deklica; Borisu Fidermucu, Javornik I — deklica; Fajku Gerziču, martinarna — deklica; Gabrielu Munihu, Javornik I — deček; Cirilu Primožiču, žarilnica — deklica; Leopoldu Prištovu, Javornik I — deček; Alojzu

Ropretu, žaga — deklica; Dragu Staniču, plavž — deček; Matiju Zamidi, Javornik II — deklica; Božidarju Cernetu, Javornik III — deklica; Sabini Klinarjevi, elektrodni oddelek — deklica; Ani Aličevi, elektrodni oddelek — deklica. Vsem mamcam in srečnim očkom od srca čestitamo!

ČESTITKA

Na fakulteti RMKT, metalurški oddelek ljubljanske univerze je tedni diplomiral član našega kolektiva, tov. STANE SEKNE. Tovarišu Seknetu iskreno čestitamo k uspešno opravljeni diplomu in mu želimo novih delovnih uspehov!

O NEKATERIH NALOGAH METALURŠKEGA ODDELKA OTK

(Nadaljevanje s 5. str.)
segrejemo na 300 do 500 stopinj Celzija in prelomimo, pri čemer se lomna površina obarva modro — medtem ko ostanejo vključki in nečistoče bele.

Na koncu še kratko o pogojih, v katerih deluje metalurški laboratorij OTK. Prostori so premajhni in prav vsi laboratoriji delajo v izredno težkih pogojih. Oprema, stroji in aparati nimajo pravga prostora in se zato kvarijo. Nove opreme prav zaradi tega ne bomo mogli več nabavljati. V perspektivnem načrtu je predvidena gradnja nove stavbe in okrepitev OTK tako kadrovske kot glede opreme. Vsem, ki spremljajo napredek naše železarne in bodo sodelovali pri njenem nadaljnjem perspektivnem razvoju, mora biti jasno, da brez dobro organizirane kvalitetne kontrole in raziskovalnega dela ni napredka v smeri, ki je za nas življenjskega pomena, to je kvalitetna proizvodnja. K. S.

Ustanovili bomo Društvo iznajditeljev

Ob naglem naraščanju industrializacije v naši državi in osvajanju nove proizvodnje stopajo vedno bolj v ospredje izumitelji, racionalizatorji in novatorji. Število patentnih prijav in podelitev patentnih pravic je vedno večje. Predvsem narašča število dobrih racionalizatorjev in novatorjev v posameznih podjetjih.

V zvezi z vedno večjim naraščanjem izumiteljske in racionalizatorske dejavnosti so v vseh važnih industrijskih središčih ustanovljena samostojna društva iznajditeljev. Že nekaj let obstoja IO UJP (Izvršni odbor Udruženja jugoslovanskih pronalazača) s sedežem v Zagrebu. Prav tako so po posameznih republikah organizirani Izvršni odbori Združenja iznajditeljev. Sedež našega Izvršnega odbora Združenja iznajditeljev je v Ljubljani. Člani tega odbora so večkratni iznajditelji in poznani znanstveni delavci, katere bomo imeli priliko spoznati v bližnji prihodnosti.

V območju jeseniške občine je deset izumiteljev s patentnimi pravicami. To stanje je zaradi velikega števila tehničnega kadra nezadovoljivo. Večja delavnost se pojavlja pri racionalizacijskih predlogih. Največ izumiteljev, predvsem racionalizatorjev, je v Železarni Jesenice. Dobrih racionalizatorjev je v železarni okoli 586, računajoč vse od osvoboditve. Pred ta kolektiv izumiteljev in racionalizatorjev v območju mesta Jesenice se postavlja zahteva po ustanovitvi društva izumiteljev.

Pred kratkim je bil sprejet zakon o patentnih pravicah, s katerim so razčiščeni pojmi o pravicah, dolžnostih, odškodninah itd. Predvsem so nakazane osnove glede racionalizatorske dejavnosti v podjetjih. S sprejetjem tega zakona je podana še večja nujnost, da se izumitelji in racionalizatorji vključijo v društvo izumiteljev. Član društva lahko postane vsak izumitelj. V članstvo bodo lahko po preudarku komisije sprejeti tudi aktivni racionalizatorji. Prav tako bodo lahko vključeni tudi kolektivi, ki bodo sodelovali v društvu preko svojih predstavnikov. Podana je tudi možnost, da se vključijo tudi vidni strokovnjaki, ki sicer niso izumitelji ali racionalizatorji, temveč kot podporni člani, ljubitelji te dejavnosti, voljni posredovati s svojim znanjem in prakso.

Društvo iznajditeljev bo imelo naslednje naloge in dolžnosti:

1. Vključiti v članstvo vse izumitelje in racionalizatorje, ki izpolnjujejo predpisane pogoje. Sprejeti člani bodo plačevali obvezno članarino.
2. Vključiti v članstvo posamezne kolektive Jesenic z obvezno članarino, ki jo plačujejo republiškem odboru Združenja iznajditeljev Slovenije.
3. Zaščita patentnih in racionalizatorskih pravic posameznih članov, skladnih z zakonom o patentnih pravicah. Regulacija odnosov med iznajditeljem, racionalizatorjem in podjetjem.
4. Posredovanje sprejetega enotnega pravilnika glede nagrajevanja in odškodninskih zahtev patentnih in racionalizatorskih pravic.
5. Sodelovanje članov pri izvajanju investicijskega programa podjetij. Sodelovanje pri zunanjih in notranjih razpisih realizacije investicijskega programa Železarne Jesenice.
6. Poglobljanje izumiteljske in racionalizatorske dejavnosti v podjetjih.
7. Odstranjevanje komoditetno mišljenje nekaterih podjetij glede nakupa tujih licenc in patentov ter zato propagirati domače patente in racionalizacije.
8. Popularizacija članov društva, ki imajo patentne in racionalizacijske pravice.
9. Doseči povezavo z DIT in vsemi masovnimi organizacijami.
10. Organizirati tekmovanje med republikami, društvi, podjetji in posamezniki.
11. Sodelovanje na mednarodnih in domačih razstavah s prototipi izdelkov posameznih iznajditeljev.

To bi bile v glavnem naloge društva iznajditeljev. Društvo, ki bo imelo v svojem sestavu izumitelje, racionalizatorje, pripravljene reševati zapletene tehniške probleme in predlagati ideje, bo vsekakor zavzelo vidno mesto v današnjem družbenem upravljanju. Biti član tega društva bo pomenilo veliko priznanje nositi časten naziv iznajditelja ali racionalizatorja. Z dobro organizacijo in propagando bo društvo odkrilo nešteto tihih, skritih in predanih racionalizatorjev in jih vključilo v članstvo.

Znano nam je, da je Železarna

Jesenice, kot največji nosilec proizvodnih nalog ter ostala podjetja pod okriljem občine Jesenice, sprejela in potrdila investicijski program. V tem programu stoji tisoče zapletenih tehniških rešitev mehanizacije in avtomatizacije, ki je nujna za povečanje proizvodnih kapacitet, storilnosti in standarda delovnega človeka. Na tem področju bodo imeli jeseniški železarski izumitelji in racionalizatorji mnogo dela. Te probleme, ki jih bo nakazoval tehnični sektor Železarne Jesenice preko svojih predstavnikov v društvu, bodo reševali iznajditelji in racionalizatorji posamezno ali skupinsko.

To so prve smernice delovanja društva iznajditeljev, ki naj bi bile istočasno tudi vabilo v članstvo in sodelovanje. Zaradi pomembnosti programa in dejavnosti je potrebno zajeti čim večji krog članstva. Prav na železarskih Jesenicah je dana možnost, da stopi v ospredje, na čelo najtežjih nalog in rešitev prav društvo izumiteljev z nekaj sto člani.

Ustanovni občni zbor bo sklican v marcu 1961. Registrirani izumitelji in racionalizatorji, ki izpolnjujejo pogoje, bodo vabljeni pisмено.

Znano nam je, da je Železarna

PRAVNI NASVETI

1. vprašanje: Ali delavec lahko sklene dopolnilno delovno razmerje z lastno gospodarsko organizacijo?

Zakon o delovnih razmerjih pozna poleg rednega oziroma stalnega delovnega razmerja tudi začasna delovna razmerja po tretjem členu, v katerem lahko delavci opravljajo v organizaciji začasno, priložnostno, dopolnilno ali honorarno delo. Samo začasno delovno razmerje v gospodarskih organizacijah pa ureja zakon v tretjem poglavju v členih 159 do 164. Na temelju teh predpisov je izdal sekretar za delo navodilo za

izvajanje določb o začasnem delovnem razmerju iz zakona o delovnih razmerjih, ki predpisuje v točki 9, da more opravljati delavec začasno delo samo v drugi gospodarski organizaciji oziroma pri drugem organu ali delodajalcu. To pomeni, da delavec v rednem delovnem razmerju ne more opravljati začasnega dela pri svoji matični organizaciji. Če pa vendarle opravlja taka dela, mora tarifni pravilnik omogočiti plačilo z nadgradami ali po pravilniku o delovnih razmerjih z nadurnim delom.

Morebitne pogodbe v železarni,

ki nasprotujejo tem določilom, zato niso zakonite.

2. vprašanje: Ali je možen v gospodarski organizaciji skupinski dopust?

Na to vprašanje odgovarja 28. člen Zakona o delovnih razmerjih, ki določa: Če značaj dejavnosti, proces dela in način poslovanja organizacije to dopuščajo ali zahtevajo, je lahko predvideno, da gre do na letni dopust hkrati vsi delavci organizacije oziroma posamezne delovne skupine, enote, oddelki in podobno. Treba pa je upoštevati, da se praviloma izkorišča letni dopust po načrtu in razpore-

du, ki ga je določila gospodarska organizacija.

3. vprašanje: Ali uživajo delavci v samskih barakah in v samskih domovih stanovanjsko pravico?

Taka delavska stanovanja so začasni prostori, ki se po 18. členu Zakona o stanovanjskih razmerjih ne štejejo za stanovanja. — Upravljaljo jih same organizacije, ki so dale sredstva za njihovo graditev. V teh prostorih stanovalci zato niso pridobili stanovanjske pravice, zaradi česar tudi nimajo stanovanjske zaščite v smislu Zakona o stanovanjskih razmerjih.

Prebivalstvu mesta Jesenice in okolice

Nekaj navodil pogrebne službe ob smrtnih slučajih

Da bi ugodili prošnjam številnih občanov, objavljamo nekaj navodil pogrebne službe pri Komunalnem podjetju ObLO Jesenice v zvezi s smrtnimi primeri.

V lanskem letu je na področju naše občine umrlo nad 300 državljanov, od tega samo na Jesenicah, Javorniku Blejski Dobravi in Planini 145. Z uvedbo pogrebne službe se je postopek precej spremenil, da bi pa svoji imeli čim manj težav pri urejanju vseh zadev, daje pogrebna služba naslednja navodila:

Predvsem moramo seznaniti prebivalstvo, da je delovni čas pogrebne službe deljen v dnevne in nočne. Dnevni delovni čas traja od 6. do 18. ure. Nočni delovni čas pa je od 18. do 6. ure. Pomembnost delovnega časa je v tem, da se v nočnem času opravljajo samo nujna dela in se tarife povišajo za 100 odstotkov za opravljeno delo. Za nočno delo smatramo vse storitve, ki jih stranke prijavijo za izvršitev po 17. uri, izvršijo pa se po 18. uri.

Ce nastopi smrt v nočnem času, se uredi vse potrebno naslednji dan, to je v dnevnem delovnem času. Kakor hitro nekdo najde mrtvega samomorilca ali ponesrečenca, naj nemudoma in po najkrajši poti obvesti organe LM, ki potem ukrepajo in obveščajo naprej. Za vse ostale primere pa je postopek naslednji:

V dnevnem delovnem času je treba takoj po nastopu smrti obvestiti ustmeno ali telefonično pogrebno službo, da pripravi vse potrebno za nadaljnje delo; nato si mora vsaka stranka preskrbeti poročilo o vzroku smrti, katerega napravi tisti zdravnik, ki je umrlega zdravil. Če je smrt nastopila v bolnici, napravi to poročilo bolnica in ga dvigne v bolnici. S tem dokumentom se potem uredi vse potrebno še na matičnem uradu pri ObLO. Kolikor gre za prevoz izven območja mesta Jesenice, si mora stranka preskrbeti pri oddelku za družbeno službo, Svet za zdravstvo še dovoljenje za prevoz in spremnico.

Takoj po obvestilu pogrebne službe si mora stranka nabaviti krsto in ostalo. Krste vseh velikosti prevažamo samo z avtofurgoni in je prepovedano vsako prevažanje z drugimi prevoznimi sredstvi na območju mesta Jesenice. Vsaka stranka mora obvezno s krsto vzeti tudi tančico, s katero mora biti mrtlič pokrit na mrtvaškem odru. Tančica pa ni potrebna v primeru, če je mrtlič v kovinskem vložku. Vsako truplo, ki je obducirano, ali toliko iznakaženo, da ni prenosljivo za prebivalstvo, se položi v kovinski vložek in zaspajka s kositom, ne glede na to, da ostane na področju mesta in leži doma v stanovanju. Kolikor leži v mrtlični veži, zadostuje samo lesena krsta, ki pa se ne sme več odpirati.

Vsaka stranka mora takoj javiti pogrebni službi, kje bo mrtlič pokopan, ali posejati že prostor in kdaj je bil opravljen zadnji pokop. Pokop v prostor, kateremu še ni poteklo 10 let od zadnjega pokopa, se ne izvrši, razen v primeru, če je jama pogobljena. — Globina jame mora v vsakem primeru znašati 180 cm. Stranke lahko zahtevajo enkratno ali dvakratno poglabitev jame. Globina enkratno pogobljene jame znaša 220 cm, dvakratno pogobljene pa 260 cm. S tem so omogočeni trije pokopi drug za drugim, pri čemer štedimo s prostorom, strankam pa prihranimo izdatke za oskrbovanje več grobov. Če globina jame ne ustreza zahtevi, se stranka lahko pritoži na upravo podjetja.

V delovnih dneh lahko stranke uredijo vse potrebno na uradih od 7. do 14. ure, razen na pogrebni službi, ki pošljuje do 18. ure. Ob nedeljah in državnih praznikih je stalna dežurna služba od 8. do 10. ure dopoldne, telefon 316, kjer lahko dobite tudi ostale informacije.

Vse pokojne, ki so umrli v bolnici, prepeljemo v istem dnevu, samo pod pogojem, če jih lahko odpeljemo najkasneje do 16. ure 30 minut iz bolnice. Dokumenti morajo biti urejeni najkasneje do 14. ure. Za prevoze v druge kraje lahko bolnica dovoli odvzem mrtliča samo pod pogojem, če so izstavljeni vsi potrebni dokumenti skupaj z dovoljenjem in spremnico za prevoz, za kar je urejeno, da jih lahko dobite tudi ob državnih praznikih in nedeljah. Vsa tuja vozila za prevoz mrtličev bodo brezplačno javljena že ob prihodu postaji LM zaradi kontrole potrebnih dokumentov. Zato je vsekakor neumestno izsiljevanje prevozov brez potrebnih dokumentov.

Pogrebi so od 14.30 do 16.30 ure. Čas pogreba določa pogrebna služba in to posebej za čas od 15. oktobra do 15. marca in od 15. marca do 15. oktobra. Formiranje pogrebne sprejema opravi aranžer pogreba in se mora vsa formacija predrediti njemu. Pogrebni sprejema se formira po pogrebnih pravilih. Aranžer je lahko samo stalni ali honorarni uslužbenec pogrebne službe.

Na Jesenicah je za formiranje vseh vrst pogrebov določen parkirni prostor pred pokopališčem. Zato naj se v bodoče spremstvo zbere na parkirnem prostoru.

Na Koroški Beli je za pogrebe brez cerkvenih obredov določeno zbirališče pred Dežmanom. Za pogrebe s cerkvenim obredom pa je zbirališče na vasi pred Stefum. To velja za pogrebe ki so vezani na prevoz z avtofurgonom. Počasna vožnja v spredu z avtofurgonom ni možna. Pogrebni sprejema naj skupaj s pogrebnim obredom traja največ 30 minut, da je tako omogočeno opraviti pogrebe na vsake pol ure. 15 minut po končanem pogrebnem obredu se prične zasipavati jama, ki mora biti še isti dan popolnoma zasuta in venci položeni na gomilo. Če to delo ni opravljeno, ima stranka pravico pritožbe na upravo podjetja.

Stroški pogreba znašajo, če pokojnik umre v bolnici in je truplo obducirano, 34.000 din. — Če truplo ni obducirano, znašajo stroški 28.000 din. V teh cenah pa niso všteti niti venci, niti sveče svojcev, tako da se potem stroški dvignejo še za omenjene stvari.

Grobovi se po dveh mesecih od pokopa izravnavajo, odvisna zemlja in venci pa odpeljejo na določeno mesto. Nato stranka sama po svoji želji uredi nasad. Urejevanje grobov prevzema tudi pogrebna služba. Za urejevanje grobov si stranke lahko izposojajo orodje pri grobarjih na pokopališčih.

proti določeni odškodnini. Celoletna odškodnina za uporabo orodja bo znašala okoli 200 din, za kar prejme stranka kartonček, s katerim dviga orodje.

Spomenike in okvirje lahko postavljamo samo na podlagi pismenega dovoljenja Komunalnega podjetja Jesenice v okviru predpisanih mer. — Če se v bodoče stranke pri postavljanju spomenikov in okvirjev ne bodo ravnale po teh predpisih, bodo spomeniki na njihove stroške odstranjeni.

Pogrebna služba sprejema tudi naročila za vence vseh vrst in prevoze na dom, poleg tega pa izdeluje tudi šopke vseh vrst.

Komunalno podjetje — pogrebna služba, Jesenice

Številne poslovne zveze našega podjetja in potreba, da so kupci obveščeni o naših proizvodih, zahteva, da oglašujemo v raznih publikacijah. Da bodo oglasi pravilno sestavljeni, vidljivi in vzbujali pozornost, razpisujemo

NATEČAJ

za sestavo idejnih osnutkov oglasov

Osnutek mora vsebovati idejno rešitev oblike in teksta oglasa. Pri likovnem oblikovanju in sestavi teksta je treba upoštevati, da objavljamo oglase v naslednje namene:

1. poslovno javnost seznanjamo o vseh proizvodih, katere izdelujemo in ločeno za posamezne proizvode;
2. posebno in ločeno objavljamo oglase za spoznavanje naših elektrod, žice za avtogensko varjenje in žico za avtomatsko varjenje;
3. za čestitanje javnosti ob priliki raznih praznikov;
4. posebne objave za izvozne artikle.

Oglase objavljamo v komercialnih časopisih, tehničnih publikacijah, dnevnih časopisih, raznih prospektih, voznihih redih in informativnih časopisih za inozemstvo.

Idejni likovni osnutki naj bodo sestavljeni za črno-beli in večbarvni tisk.

Osnutki, dostavljeni na prodajni oddelek — propagandni referat, naj bodo označeni pod šifro. Rok dostave 1. marec 1961.

Komisijko ocenjene in sprejete osnutke odkupimo in plačamo po ceniku Jugoslovanske avtorske agencije.

Podrobna navodila dobite na telefonski številki 310.

Prodajni oddelek železarne

Tudi v našem podjetju klub OZN

V zadnjih letih se mladi ljudje pri nas vedno bolj zanimajo za družbeno, ekonomska in politična dogajanja v svetu. To je povsem razumljivo, saj se mladina danes zanima predvsem za tista vprašanja, ki jih poraja današnja stvarnost. Taborniki so že v letu 1958 ustanovili nekaj skupin — klubov, ki so redno sledili razvoju političnih dogodkov v svetu. V klubih, ki so jih imenovali mladinski klubi Organizacije združenih narodov, so v številnih razpravah izmenjali mnenja in stališča o dogodkih doma in v svetu.

Mladinski klubi OZN so se v Sloveniji najprej uveljavili v celjskem okraju. Po VII. plenumu CK LMS pa se število klubov OZN v podjetjih, šolah in na vasi nenehno povečuje. Tudi v naši občini beležimo izredno zanimanje mladih ljudi za tako obliko ideološkega izobraževanja. Zato je bilo v krajšem času

prav na pobudo članov naše organizacije ustanovljenih že osem mladinskih klubov OZN. Zaradi tega je Občinski komite LMS ustanovil tudi občinski center klubov OZN, ki naj klubom pomaga pri izvajanju programa, preskrbovanju z raznim propagandnim materialom, predavatelji in pri vzgoji kadrov. Le tako je moč zagotoviti uspešno delo klubov, ki v sedanjem razvoju še iščejo določene orientacije v delu s svojimi člani.

Tudi v našem podjetju je vzniknila želja iz vrst mladih proizvajalcev, v mehanični delavnici na Javorniku, da ustanove klub OZN. To je hkrati prvi klub v naši občini in gospodarskih organizacijah.

Mnenja sem, da je potrebno za nemoteno delo kluba OZN in organizacije Ljudske mladine opozoriti na oblikovanje kluba in organizacije. Mladinski klubi OZN so pred-

vsem oblika dejavnosti Ljudske mladine, ki združuje mladino, ki se posebej zanima za zunanje politične probleme. — Organizacija Ljudske mladine mora skrbeti za primerne oblike organizacijskega sodelovanja. Ne sme se dogoditi, da ne bi našli »skupnega jezika«, morda zaradi enostranskih gledanj na delo klubov, predvsem pa članov, ki delajo v vodstvu LMS in kluba. To lahko največkrat ogrozi nadaljnje delovanje klubov.

Temelj odnosov med organizacijo Ljudske mladine in mladinskimi klubi OZN naj bo predvsem obojestranska težnja po sodelovanju. — Ljudska mladina mora s primernimi oblikami in posegi za večjo vneto pomagati pri odstranjanju pomanjkljivosti, ki jih klubi na svoji začetni stopnji delovanja imajo. Le tako je moč zagotoviti kontinuirano delo klubov in organizacije Ljudske mladine.

Morda bi morale tudi druge družbene politične organizacije prispevati svoj delež k določnejši orientaciji oblikovanja interesnih skupin pri idejno-vzgojnem delu z mladino. Klubi OZN so ena izmed sodobnih oblik ideološkega izobraževanja, s posebnim poudarkom na vzgoji mladega internacionalista. — Zato je tembolj pomembno, da z vsemi organizacijami, ki skrbijo za vzgojo mladine, čimveč prispevamo k sistematičnemu izobraževanju in vzgojnemu oblikanju, ki naj čimbolj prispevajo k oblikovanju razglednega mladina.

Z okrajne letne koference LMS

Letošnje okrajne konference LMS, ki je bila v prostorih OLO Kranj, se je udeležilo 36 delegatov iz jese-niške občine. Vseh skupaj je bilo prisotnih okoli 270 delegatov. Pri tem moram omeniti, da se je te konference udeležil tudi mladinski predstavnik iz Slovenske Koroške. Delegati so delali v naslednjih komisijah: delavski, organizacijsko-kadrovski, politično-ideološki in družbeni komisiji. V vsaki komisiji so razpravljali o posameznih problemih, nato pa skupno postavili sklepe in smernice za bodoče delo. Iz referatov in razprav je razvidno, da današnja mladina budno zasleduje celotni razvoj sodobne civilizacije in pri tem postavlja svoje zahteve. Predstavniki naše obci-

ne so veliko diskutirali o sodelovanju mladine v ostalih družbenih, političnih in v gospodarskih organizacijah. Predvsem so pri tem vprašanju govorili o vključevanju mladega proizvajalca v delavske svete. Tudi povezava med SZDL, ZK in mladinsko organizacijo ni zadovoljiva. Zato bomo morali v bodoče sodelovati z vsemi organizacijami in ZK in v organe samoupravljanja.

ZAHVALA

Ob težki izgubi dragega moža in očeta

FRANCA VALENSČAKA

se najlepše zahvaljujem zdravnikom za obiske na domu, ko so mu lajšali bolečine. Za nesebično pomoč se zahvaljujem tovarišem: Vidicu, Štapnikarju, Legonu, Gorjupu, Kuntoviču ter Peklarju. — Zahvaljujem se tudi vsem darovalcem vencev in cvetja ter za množično spremstvo na njegovi zadnji poti.

Posebno zahvalo sem dolžna kolektivu obrata Javornik II za zbrano denarno pomoč v višini 23.320 din ter sindikalni organizaciji za znesek 5000 din. Dnini Bizjak se zahvaljujem za pomoč v času njegove bolezni, prav tako tudi godbi in pevcom ter sošolkam moje hčerke Francke, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti.

Zalujoča žena Ivanka in hčerki Francka in Milenca

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi našega dragega moža in očeta

POLDETA DOBRETA upokojenca v Kropi

se iskreno zahvaljujem celotnemu kolektivu in sindikalnemu odboru jeklarne za poklonjeni venci in za sočustvovanje!

Zalujoča žena Suzana
Dobre in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob nepričakovani in težki smrti svojega moža oziroma očeta

TONETA GORENCA

se zahvaljujem tovarniškemu kolektivu za nudeno pomoč in sožalje.

Prav tako se zahvaljujem zdravnikom ter strelžnemu osebu, ki so mu pomagali v težkih dneh. Zahvaljujem se vsem sosedom, darovalcem vencev, tovarišem za poslovljne besede pri odprtem grobu in vsem tistim, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti!

Zalujoča žena Anica in hčerka Mojca

ZAHVALA

Ob nenadni in nepričakovani izgubi dragega očeta, starega očeta in brata

MARTINA ŽIDANKA

dolgujemo prisrčno zahvalo vaščanom iz Lipc za podarjeni venci in ganljivo sočustvovanje. — Našo iskreno zahvalo smo dolžni članom delovnega kolektiva vozovne delavnice — prometnega oddelka z Jesenic za venci in udeležbo. Ob tej priliki se zahvaljujem dr. Marčiču za dolgoletno zdravljenje.

Iskrena zahvala tudi pevskeму zboru DPD Svoboda Javornik ter vsem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti!

Zalujoči: hčeri, sinova, vnuka, brata ter ostalo sorodstvo

SLAVKA SMOLEJA ni več med nami

V četrtek, 16. februarja, je prenehalo utripati srce znane-mu družbenemu delavcu Slavku Smoleju. Vse svoje življenje je posvetil plemenitemu delu na področju vzgoje mladega rodu, saj je bil 15 let direktor Metalurške industrijske šole na Jesenicah. Njegovo ime bo ostalo zapisano z zlatimi črkami med ljubitelji lepe fotografije ne samo pri nas, tem-več v vsem svetu. S svojimi, umetniško izdelanimi slikami, se je uvrstil med najboljšie fotoamaterje in je zato dobil številna priznanja ter odlikovanja. Pri iskanju motivov za svoje slike je skoraj vedno upošteval delavce — jese-niške železarje pri delu v tovarni. Vsi poznejši rodovi mu bodo hvaležni, ker je prav po njegovi zaslugi ohranjenega in oteto pozabi veliko zgodovinskega materiala iz časov NOB. Bil je vsekakor napreden, zato je moral med drugo svetovno vojno tudi v begunjske zapore. Knjigo »Gorenjska v miru, trpljenju, borbi in svobodi« je posvetil žrtvam fašističnega nasilja in rodoljubom, ki so umrli med drugo svetovno vojno.

Z vso ljubeznijo je zbiral zgodovinsko gradivo ter obogatil muzejsko zbirko v Tehniškem muzeju naše železarne. — S svojimi slikovnimi prispevki pa je tov. Smolej veliko prispeval k ugledu ter kvaliteti revije Železar. Kot požrtvovalnega sodelavca naše revije in kot uglednega družbenega delavca bomo pokojnega tov. Slavka Smoleja ohranili v trajnem spominu.

Jugoslovanska reprezentanca v kegljanju na ledu v Regenu

Z občnega zbora NTK Jesenice

V januarju so se člani NTK zbrali v svojih prostorih in analizirali uspehe, ki so jih dosegli v letu 1960. Predvsem je razveseljivo, da je v tem klubu zajetih veliko pionirjev v starosti od 8 do 12 let. Lahko rečemo, da je nova generacija že prerasla starejšo, tako da ima ta športna pagona zdrave korenine in lahko od nje pričakujemo zaželene uspehe.

Že v začetku sem omenil, da so se člani zbrali v svojih prostorih, ki so jih pred leti sami uredili. Toda žal ti klubski prostori postajajo iz leta v leto premajhni in ne ustrezajo številnim potrebam, ki jih imajo člani kluba, predvsem pionirji. V klubu je 42 pionirjev, kateri morajo imeti več treningov, poleg teh so še starej-

ši aktivni člani, ki se ravno tako pripravljajo za razna tekmovanja. Ta primer nam dokazuje, da bo moral odbor NTK v bodoče resno premišljevati o novih prostorih, da se bo lahko klub še nadalje razvijal v taki meri kot doslej. Iz tehničnega poročila je razvidno, da so igralci v preteklem letu imeli celo čez trideset nastopov v posameznih ekipah. V klubu je v preteklem letu nastopalo šest ekip, v letu 1959 pa samo tri ekipe. S tem lahko rečemo, da je klub dosegel v razdobju enega leta izreden uspeh. Skupno je bilo v preteklem letu 51 tekmovanj, doma so imeli 19 nastopov, 32 nastopov pa, drugje. Dvakrat so tekmovali tudi v inozemstvu.

Jože Vindišar

Vedno večja dejavnost kegljačev na ledu

Med znane in priznane športe upravičeno prištevamo tudi kegljače na ledu. Kegljaci so izredno aktivni in se uveljavljajo na domačih igriščih ter uspešno nastopajo tudi v tujini. Tako se je letos uspešno uveljavila jugoslovanska reprezentanca na XI. evropskem šampionatu v Regenu v Zahodni Nemčiji. Tu je tekmovalo pet državnih reprezentanc, med njimi tudi jugoslovanska, ki je v moštvenem tekmovanju zasedla tretje, med posamezniki pa drugo mesto. Na tem mestu moramo pohvaliti člana našega kolektiva tov. Karla Koblerja, ki je zasedel drugo mesto, lani pa je bil celo evropski prvak v kegljanju na ledu. Takšna afirmacija v evropskem merilu pomeni za jugoslovanski zimski šport izreden uspeh in bomo morali temu tudi doma dati vedno večji poudarek, tistim, ki dosegajo zavidljive uspehe, pa primerna priznanja.

Vsi klubi kegljačev na ledu so organizacijsko vključeni v odbor za kegljanje na ledu, ki ima že drugo leto svoj sedež na Jesenicah. Odbor stremi za tem, da se ta šport razširi in postane množičen, kakor večina drugih športov. Odbor je povezan z Zvezo kegljaških športov Jugoslavije, ki je pristojna tudi za to, da odbor sprejema sredstva za svoje delo. Vendar so proračunska sredstva zelo omejena, kar ovira še bolj uspešno - zlasti organizacijsko delo odbora. Pogoji za razvoj kegljanja na ledu so dani predvsem v Sloveniji. Če pogledamo nekoliko nazaj, ugotovimo, da se je ta športna dejav-

nost razvijala na Gorenjskem. Na Jesenicah je bilo kegljanje na ledu že pred leti izredno razvito in je bil to ljudski šport. Urejenih kegljišč ni bilo in tudi ne organiziranih društev v današnjem smislu. Naši kegljaci pa vedo, da so predniki kegljali na več mestih in jih namenoma navajam, da pokažem nekaj zgodovinskih podatkov o tem športu. Znana mesta, kjer so kegljali na ledu so bila: »za Kovačem«, »za Jelenom«, »Stan in dom«, »na Čopovmo«, kasneje na »Hermanovi njivi«, »Milanov log« in na Blejski Dobravi znan »Formindlov ribnik«. - Kegljaška družina je bila kar velika, znani kegljaci pa so bili: Dominik Gabrijel, Ivan Golobič, Gregor Weiss, Valentin Krušič, Simon Vister, Simon Legat, Matija Anschauer, Jože Blatnik, Matija Verdnik, Franc Samonig, Franc Dovžan, Matevž Mesar, Matevž Jekler, Šimen Slatnik, Mihael Rošic, Pavel Stroj, Avgust Ferdič, Andrej More, Janez Smolej, Blaž Strugar, Anton More, Tine Lukan, Rupert Kiršner, Boštjan Merlič, Franc Slamnik, Jože Piber, Jaka Hafner in drugi. Imena vseh kegljačev niso znana ali pa se vsaj ne dajo ugotoviti.

Bled je imel in ima še danes naravne pogoje za razvoj tega športa. Zato sta kluba Jesenice in Bled najbolj aktivna in med seboj večna rivala.

Želja odbora za kegljanje na ledu je, da se ta šport razvije tudi drugje, predvsem v Kranjski gori ter Bohinjski Bistrici. Ideja za oživitve tega športa v Kranjski gori ni nova in gre za obnovo tistega, kar je že bilo. Znano je, da so v Kranjski gori pred leti vneto kegljali in imeli tudi svoje mesto za kegljanje za hotelom Slavec. - Tudi kegljaci v Kranjski gori so znani: Polde Zore, ki se je preselil z Bleda v Kranjsko goro že leta 1904, dalje dr. Jože Volbank, Janez Žerjav, Peter Klofutar, Lojze Rovtar, Miha Ojcl, starejši in mlajši.

Če so letos s kegljanjem v Kranjski gori zopet začeli, nadaljujejo le staro tradicijo. Obstoječi klubi za kegljanje na ledu dajejo vso pomoč tistim, ki žele uvajati ta šport tudi drugod izven strogega gorenjskega centra.

Letošnje državno prvenstvo v kegljanju na ledu, ki je bilo na Jesenicah 5. februarja 1961, je že peto, kar kaže, da je ta šport in organizacija dobila svojo podlago za nadaljnji obstoj in razvoj. Državnega prvenstva so se udeležili trije klubi: Jesenice, Bled in Celje. Jesenice in Bled sta dala vsak po pet ekip, Celjani pa eno. K tekmovanju se nista prijavila kluba iz Polja pri Ljubljani ter Kočevje, medtem ko so v Kranjski gori obljubili, da bodo za prihodnje tekmovanje lahko tekmovali s svojim moštvom.

V moštvenem tekmovanju je zmagala ekipa II z Bleda (Olip) s 17. točkami in s tem priborila Bledu državno prvenstvo za leto 1961. Jesenice so druge s 14. točkami z ekipo I, ki jo je vodil tov. Sturm. V posameznem tekmovanju na bližanje in zbijanje si je Franc Božič z 92 točkami priboril prvo mesto, naslednji štirje pa še nadaljnja mesta do vključno petega, nakar sledijo uspehi tekmovalci z Bleda, na osmem mestu pa je Celje. V tekmovanju na daljavo pri starejših članih je zasedel prvo mesto Milan Kokalj z Bleda s 112,22 m, drugi pa je bil Jože Zbontar z Jesenic s 111,23 m. Med mlajšimi tekmovalci je bil najboljši Jože Klinar z Jesenic s 128,70 metrov, drugi pa je bil ing. Perun z Bleda s 123,30 m. Sami rezultati kažejo, da so bile borbe ostre in da so se vsi tekmovalci borili za čimboljše uspehe. Uspeh na državnem prvenstvu pomeni hkrati tudi legitimacijo za udeležbo na XII. evropskem šampionatu, ki bo v Italiji. Našim kegljačem na ledu želimo, da bi bili uspešni tako doma, kakor tudi na tekmovanjih v tujini.

Z.

ZA SVEH V RAZVEDRILU

Pozdravljeni Nergači!

S svojim pisanjem moram zelo pohiteti, ker me je preganjal pust, ki ga moramo po lepih domačih običajih čim bolj proslaviti. Verjetno ste se tudi vi za te norčave dni namaškarali in tako počastili praznik vseh pustih šefov, mojstrov, žena in podobnega. Da je bilo praznovanje čim bolj prijetno, je gotovo prispeval finančni »narezek«, oziroma dobiček, ki je imel le to slabo stran, da je povzročil hude duhove, ker ni bil izplačan v pustnih dneh, da ne bi bili pustni dnevi preveč alkoholični, kar bi kvarno vplivalo na proizvodnjo. Sicer se pa zavoljo tega ne izplača »sekirati«, ker kdor ga rad dene na zob, ga datum dobička res ne bo motil.

Kako so zalivali ta dobiček, pa vam bom opisal prihodnjic. Dolej pa vam bom napisal nekaj novic iz naših obratov.

V valjarni 2400 sem v posebni reportaži ujel likof nove peči, ki so ga slavili nekateri vodilni delavci, inženirji in njih »kamera-di«. Pri tej njihovi slavi sem si mislil, kako bi bilo lepo, če bi se vsaj toliko ljudi, kolikor jih je bilo pri kozarcih, udeležilo sestanka »o reorganizaciji železarne«, potem ne bi bilo »treba ustavljati« štreke zaradi sestanek. Z ustavitvijo »štreke« se res lahko poveča številčna udeležba sestančkov, nastaja pa drugo vprašanje, kako bodo izpolnili plan proizvodnje.

Ker sem že pri sestančkih, je dobro, če mimogrede »uplajbam« še Javornik I, ki ima v staležu 500 ljudi in se od teh udeležijo sestanka le kakih 10 »človekov«! - Nekoliko boljši je Javornik IV, ki ima na sestanku vsaj po 15 zastopnikov.

Tudi predsednik ekonomske enote 5 je imel veliko dela na občnem zboru svoje enote, ko ni imel dosti delegatov. Iz tega lahko povzamem nauk, da je treba sestanke, če hočemo, da bodo polnoštevilni, sklicevati v bodoče vsaj pol ure pred samkaško tekmo, ali pa med delovnim časom!

Ker že ravno obiram Javornik, naj povem še to, da sem ujel na ušesa, da imajo na Javorniku

mojstra, ki izkorišča socialno za varovanje na prav poseben način. Zdravnik ga je namreč zaradi revme poslal na enomesečno zdravljenje v toplice. Da pa mu je ta zdravniški ukrep res odnesel revmatizem, je razvidno iz tega, ker se ta mojster sedaj v najhujšem mrazu prevaža okoli z motorjem! Če bi se zdravniki zanimali za ta svojevrstni eksperiment, lahko dobijo naslov v moji pisarni.

»Kam pa ti, punčka,« sem zastavil na cesti vprašanje mladi deklici, ki je nesla v roki v časopisni papir zaviti, na pol odprt paket, iz katerega so zvedavo gledali naloženi »jurčki«. »V banko!« mi je odgorila. »Pa se nič ne bojiš, da bi tile jurčki ne padli ven in skočili komu drugemu v roke?« »Hm, če komunalni oddelek ne skrbi zaradi tega, kaj bi potem skrbelo mene!« mi je odgovorila in krenila proti banki. Kako enostavno poslovanje! Le kaj bi se zgodilo, če jurčki zaradi nepazljivosti ne bi prišli v banko? Kdo bi bil potem kriv?

»O, če si pa tej tekačici dal denar za žemlje, potem pa danes še ne boš malical!« sem rekel šefu prodajnega oddelka. Mojim besedam pa je verjel šele, ko je začutil opomin praznega želodca in ugotovil, da ni ne tekačice in ne žemelj in ne denarja. Prav na tak način se je načakal referent plansko-ekonomskega oddelka za eno samo znamko, ki mu jo je nosila tekačica kar dva dni! Edino opravičilo temu bi bilo dejstvo, da bi je sploh nikoli ne prinesla, če bi jo kupovala v kolodvorski trafiki, ker tam prodajajo znamke samo, če kupiš tudi pismo.

»Kaj, kako, kaj pa vendar mislite?« je rekla frizerka v kolodvorski brivnici človeku, ki se je hotel ob osmih zvečer ostriči. Ta je presenečen vprašal, zakaj ga ne more ostriči. »Ostriгла bi vas že,« mu je rekla, »samo kdo bo potem za vami pospravil?« K temu prepiru bi jaz dodal takle nasvet: Ker je ta človek imel na glavi le skromen šopek las, bi mu frizerka lahko namesto ogrinjala ovila okoli vratu muholovec in tako ujela nanj vso padajočo grivo in s tem

rešila vprašanje, kdo bo po osmi uri zvečer pospravljaj!

Preden pa končam svoje pisanje, naj se še malo povrnem k pustovanju! Na Jesenicah je sicer bolje šlo, kot pa v Kranjski gori, kjer je nabito poln lokal zaman čakal harmonikarja, ki ga je pičilo, da enostavno ni prišel. Turistično društvo je krepko zaračunalo vstopnino številnim obiskovalcem, verjetno pa bo tudi harmonikarju še bolj krepko zaračunalo njegovo »odsotnost«. Za silo so se pa izmazali kar s starim škripajočim gramofonom!

Za pusta je v navadi, da prostore lepo okrasimo. Čimbolj pisano in šaljivo! Toda slikar ženskih aktov v zgornjih prostorih Kazine bi se lahko prej vpisal v tečaj anatomije, da ne bi sicer toliko občudovanega ženskega teleščka tako neusmiljeno skrivenčil in razpotegnil! Tistim, ki pa so te slike sprejeli za okusne, pa svetujem, naj bolj pridno in prizadevno študirajo ženski svet okoli sebe, da bodo vedeli, kako so ženske občutljive za vsak centimeter svojih »oblin«. Da pa mora slikar znati tudi res slikati, pa v modernem slikarstvu že itak ni več važno!

V jedilnici Kazine se je vrtel zrcalni satelit, ki so ga z muko montirali skoraj ves teden in je na »premiere« kar lepo razgrajal tisti elektromotorček v njem in simbolično ponazarjal šumenje v razgretih glavah plesalcev!

Na koncu še pripomba, da smo letos res imeli srečo, če je koga pust preveč pobodel in se je ves mačkast prizibal v sredo med sodelavce. - Ta dan je bil namreč sončni mrk in se itak ni dobro videlo, kakšni so bili to jutro častilci tega šaljivega patrona. Nekateri so sicer »mrknili« že kmalu po polnoči, toda pravi astronomski mrk, to lahko verjamete, je bil šele dopoldne!

Pa dovolj za danes, sicer mi boste rekli, da sem raglja. Ne bi rad, da bi jo dobil kdaj po glavi in bi za nekaj trenutkov zares »mrknil«!

Če pa bi kdo na dan sončnega mrka slučajno »prišvercal« steklenico rujne kapljice in bi skozenjo opazoval mrk, naj prej steklenico malo nad svečo okadi, da ne bi opazovanje škodilo očem!

Pa lepo pozdravljeni!

SPICA NERGAC

Skupina tekmovalcev, ki se je udeležila medobratnega tekmovanja

MEDOBRATNO TEKMOVANJE V SMUČANJU NA ČRNEM VRHU

V nedeljo, 5. februarja 1961, je bilo na Črnem vrhu v organizaciji SK Jesenice že tradicionalno prvenstvo Železarne Jesenice v veleslalomu. Kljub temu, da nekaj najboljših tekmovalcev ni bilo na startu (Prestor Ziga si je v Idriji zlomil nogo, Klinar in Limovšek pa sta bila na slovenskem prvenstvu v Mariboru), je tekmovanje potekalo v zagrizeni borbi za prvo mesto med starejšimi, že pred leti odličnimi tekmovalci. V dobrih snežnih razmerah se je na startu zbralo 40 tekmovalcev in

dve tekmovalki. Proga za veleslalom je bila dolga 950 m in je imela 20 vrtic.

Rezultati:

Člani:

1. Zoran Šporn - Javornik III 0.57,3
2. Ciril Praček - plavž 1.00,0
3. Karel Razinger - energijski 1.00,3

Članice:

1. Lojzka Praček - glavna pisarna 1.08,4
2. Nevenka Dekleva - energijski oddelek 2.25,3

Ekipa:

1. Mehanična delavnica 3.09"
2. Javornik III 3.12"
3. Glavna pisarna 3.25"

ZELEZAR, 14-dnevnik - Izdaja: Železarna Jesenice - Odgovorni urednik: Stane Tušar - Tehnični urednik: Edo Zagar - Ureja uredniški odbor: Franc Pogačnik (predsednik), inž. Avgust Karba (Gospodarska rubrika), Milan Polak (Delavske upravljanje), Janko Burnik (Iz naše zakonodaje), Štefan Nemec (Zivljenje v naši komuni), Ivo Ščavničar (Kako koristimo prosti čas), inž. Janko Mede (Tehnična priloga), Leopold Lamovšek, Tone Jasnič, Zivan Vovk in Marjan Stare (korektor) - Naslov: Uredništvo »Zelezar« - Železarna Jesenice, telefon številka 394 - Tisk: »Gorenjski tisk« v Kranju